

LUTHERSK KIRKETIDENDE

INNHOLD

Den norske kirke som "nasjonalkirke"? /
Kirkens ressurscenter mot vold og seksuelle
overgrep 10 år / Kampen for den frie folke-
kirke. Trenger vi igjen et "Kirkeparti"? /
Fra bokfronten / Fra bispedømmerådene og
Kirkedepartementet

SØNDAGSTEKSTEN

24. søndag etter pinse - Stephen Reid

Siste søndag i kirkeåret - Astrid Sætrang Morvik

Navnet "lovforankret
folkekirke" er ikke særlig
vellykket.

Den norske kirke som "nasjonalkirke"?

Hva er alternativet til dagens statskirkeordning? Gjønnnes-utvalget presenterer to alternativer: "Lovforankret folkekirke" eller "Selvstendig folkekirke". I sistnevnte modell blir Den norske kirke konsekvent likebehandlet

med andre trossamfunn. Dette er den mest nærliggende løsning dersom bare hensynet til religionsfriheten får bestemme. Men er det dette hensynet alene som skal bestemme i denne sammenheng? Er det ikke også

legitimt å søke en kirkeordning som både ivaretar religionsfriheten, og samtidig gir uttrykk for det tradisjons- og verdigrunnlag som har vokst fram gjennom norsk historie?

Som kjent går Gjønnnes-utvalgets flertall inn for en løsning som vil ivareta begge disse hensyn samtidig. Det skjer i form av modellen med en "lovforankret folkekirke". Her gis Den norske kirke en særstilling i forhold til andre trossamfunn ved at Stortinget vedtar en egen lov for denne kirken. I tillegg kan denne særstillingen komme til uttrykk ved at Den norske kirke som eneste trossamfunn nevnes med navn i en ny grunnlovsparagraf som omtaler religionsfriheten og statens ansvar for å legge forholdene til rette for religionsutøvelse.

Etter min vurdering er denne "lovforankrede folkekirke" den beste løsningen for en ny kirkeordning fordi den ivaretar et begrunnet og legitimt behov for å markere kristendommens og Den norske kirkes særlige rolle i det historiske, nasjonale prosjekt som er Norge. Men navnet "lovforankret folkekirke" er ikke særlig vellykket.

For det første har alle trossamfunn i Norge en eller annen form for forankring i lovverket, og hva er da det særlige ved den "lovforankrede folkekirke"? Begrepet "lovforankret folkekirke" virker dessuten abstrakt og tungt. Jeg tviler på om folk flest klarer å fatte og fastholde denne betegnelsen og dens meningsinnhold. Den fokuserer på formelle og lovmessige forhold, men ikke på kirkens sosiologiske skikkelse, ei heller på dens rolle som tradisjonsbærer. Jeg mener vi i debatten derfor bør vurdere å erstatte "lovforankret folkekirke" med et uttrykk som er lettere å forstå og som har et større meningsinnhold. Betegnelsen "nasjonalkirke" har allerede vært brukt som alternativ til "lovforankret folkekirke", og virker som det mest nærliggende og beste navn på modellen.

"Nasjonalkirke" brukes ofte som en religionssociologisk samlebetegnelse for de store nordiske folkekirker, uavhengig av hvordan de er organisert i forhold til staten. Det uttrykker da en kirkes stilling som majoritetskirke og

som historisk bærer av viktige deler av nasjonens verdimesse arv. Dersom begrepet "nasjonalkirke" anvendes som betegnelse på en kirkeordning, slik jeg går inn for, markerer det også at et kirkesamfunn av staten er gitt en form for nasjonal særstilling fremfor andre trossamfunn i form av lovbestemmelser, konkordat eller avtale, men uten at staten fungerer som kirkestyre.

Hovedsaken er imidlertid ikke navnet men saken: En "lovbestemt folkekirke" eller "nasjonalkirke" er den beste modell for en framtidig kirkeordning. Denne modellen fremstår som et balansert kompromiss mellom hensynet til religionsfriheten og behovet for å markere norsk tradisjon. Så får det heller

Denne modellen fremstår som et balansert kompromiss mellom hensynet til religionsfriheten og behovet for å markere norsk tradisjon og verdigrunnlag.

våge seg at Gunnar Stålsett, og sikkert flere med ham, betegner dette kompromisset som "uklart". Det er en kritikk man kan leve med, når det "klare" alternativ enten er Stålsetts foretrukne statskirke med

en politisk valgt regjering som kirkestyre, eller en ordning der Den norske kirke i alle deler blir likebehandlet med Bahá'í-samfunnet.

Dersom Den norske kirke gis en særstilling som nasjonalkirke ved at Stortinget vedtar en egen kirkelov, og eventuelt også navngir denne kirke i Grunnloven, forlater man prinsippet om full likebehandling. Men man kommer ikke dermed i konflikt med religionsfriheten, hvilket tydelig fremgår av Bakkevig-utvalgets delrapport om "Religionsfrihet og religionspolitikk". En nasjonalkirke vil ikke krenke rettighetene til dem som står utenfor Den norske kirke, slik det skjer i dag gjennom Grunnlovens § 12 som fastslår at halvparten av Regjeringens medlemmer må tilhøre dette kirkesamfunnet.

Flere europeiske land har ulike varianter av ordningen med "nasjonalkirke" ved at en eller flere kirker har en større eller mindre grad av særstilling i forhold til andre trossamfunn. I europeisk tradisjon tenker man med andre ord ikke så konsekvent og rettvinklet som i USA der religionsfrihet alltid er blitt utlagt som full likebehandling av alle trossamfunn. Europa har en annen historie enn USA, og det

er ikke nødvendigvis slik at den amerikanske forståelsen av religionsfrihet også er den eneste rette for våre forhold.

Med en "nasjonalkirke" kan det bli mer naturlig å markere det kristne innslag i norsk tradisjon gjennom en verdiparagraf i Grunnloven som henviser til "den kristne og humanistiske arv", slik Gjønnnes-utvalgets flertall foreslår. Likeså gjør denne modellen det også mer nærliggende for kongehuset å fortsette sitt sterke og offentlige kirkelige

engasjement i samme spor som hittil, selv om Kongen ikke lenger har en formell rolle å spille i kirkestyret. Dette er ikke uvesentlige forhold, og bidrar ytterligere til å fremme "nasjonalkirken" som den best egnede modell for fremtiden.

HALVOR NORDHAUG
hnordhau@mf.no

Den vanskelige samtalen

- det profesjonelle møte det krevende og fremmede

Faglig seminar på Menighetsfakultetet, Gydas vei 4, 0302 Oslo
Auditorium 1, lørdag 11. november 2006

*Målgruppe: Leger, prester, diakoner, sykepleiere og alle som arbeider med samtale som verktøy.
Studenter er også invitert til å delta.*

09.00	Registrering/kaffe
09.30	Gjестfrihet – bibelske og kommunikasjonsteoretiske perspektiver på samtalen v/Sjur Isaksen
10.30	Pause
10.45	Respekt i møte med det respektløse – samtalen som møte med det fremmede v/Asbjørn Restan
11.30	Samtale i grupper
12.30	Lunsj
13.15	Plenumsamtale med gruppefremlegg
14.00	Pause
14.15	Håp i møte med det håpløse – "containing" og empatisk lytting i endringsfattede relasjoner v/Leif Jon Paulsen.
15.00	Kulturinnslag v/Ulf Nilsen (klaver) og Georg Reiss (saxofon)
15.15	Panelamtale med foredragsholdere
16.00	Avslutning

Sjur Isaksen er universitetslektor i sjelesorg på Menighetsfakultetet og har 20 års praksis som menighetsprest, samt videregående pastoralklinisk utdanning fra USA

Asbjørn Restan er avd. overlege ved psykiatrisk akuttavdeling ved AHUS, med spesialkompetanse i sjelesorg og tværkulturell klinisk kommunikasjon.

Leif Jon Paulsen er teolog og har mangeårig erfaring som sykehusprest og terapeut, bl.a. ved Jæren DPS. Har gitt ut: "Pårørende i sorg og krise".

Pris: kr 400,- inkl. lunsj (150,- kr for studenter). Påmelding innen 20. oktober til:

Sjur Isaksen, MF: sjur.isaksen@mf.no eller: NKLF, Storgata 10B, 0155 Oslo

Arr: Norges Kristelige Legeforening (NKLF) og MF

MF
Det teologiske
Menighetsfakultet

Gydas vei 4, Majorstuen
Tlf.: 22 59 05 00
E-post: post@mf.no

Kirkens ressursenter mot vold og seksuelle overgrep 10 år

AV BENEDICTE ERICSON

Kirkens ressursenter mot vold og selvsuelle overgrep feirer 10-års-jubileum i år. Vi har derfor bedt om å få gjennomgå noen tekster som peker på problemstillinger vi gjenkjenner fra vårt arbeide.

23. søndag etter pinse Tilgivelsens søndag

1. Kort om dagen og tekstutvalget.

Esek 33,7-11/ Ef 4, 30-32 /Matt 18,15-20

Gt-tekstens ramme er det kall og ansvar Jahve har pålagt profeten Esekiel i møte med Israels ugudelige.

Utgangspunktet for Paulus brev til efeserne er hans formaning om hvordan de, i henhold til sitt kall, skal leve.

Matt 18 er satt inn i en sammenheng med refselsler, advarsler og formaninger. Kapitlet er sentralt plassert og kommer etter at Jesus har forkynt disiplene sin død og oppstandelse for første og andre gang (kap 16 og 17), og før han gjør det for tredje gang (kap 20). Videre kommer det etter Peters bekjennelse og Jesu løfte til ham, og rett etter Jesu forklarelse. Og det kommer før Jesu velsignelse av barna og hans tale om veien til livet og om selvforkneltens nåde.

Denne søndagen er kalt tilgivelsens søndag. Det blir av den grunn vanskelig ikke å lese

tekstene med tilgivelse som overskrift. Men om vi et lite øyeblikk lar dette ligge, ser vi et andre/overordnede tema peke seg ut:

Esek 33, 7-11: Det ansvar Jahve pålegger profeten Esekiel om å advare den ugudelig om sin ferd. Konsekvensene for Esekiel, både om han tar, eller lar være å ta, sitt ansvar, og for den ugudelige, om han ikke vender om.

Ef 4, 30-32: Menighetens ansvar for neste-kjærlig oppførsel, begrunnet i Guds godhet for dem.

Matt 18,15-21: Disiplenes ansvar for å tale til rette en brors synd. De konsekvenser det har at synderen ikke er lydhør for deres irettesettelse. Disiplenes ansvar når en synder ikke er lydhør.

Ansvar synes å være et hovedtema. Men det er ikke uten videre gitt at dette er knyttet til tilgivelse, om vi ser *Matteus-teksten* isolert. Nøkkelen til hva denne teksten handler om, finner vi i betydningen av å "binde og løse". Om vi så går vi til de to andre tekstene, finner vi i Paulus-teksten Jesu budskap om barmhjertighet og vårt ansvar for å tilgi hverandre, grunnet Guds barmhjertighet og tilgivelse av oss mennesker. Ut fra dette peker tilgivelsen seg ut som tema.

I GT-teksten, ser vi en klar parallell til temaet fra Matt. Om dette er en tekst om tilgivelse, er det tilsynelatende en tekst om manglende sådan. For det første møter vi slett ikke en Gud

som tilgir den ugudelige. Vi møter heller ikke en Gud som tilgir lederen som ikke advarte den ugudelige.

Det finnes i NT ingen direkte paralleller til Matt 18, 15-20.

2. Eksegese Matt 18,15-20

Jeg blir umiddelbart nysgjerrig på følgende:

- Hva skal det bety det at synderen kalles en hedning og toller, for disiplenes videre oppførsel mot ham?

- Hvilken makt er det Jesus faktisk gir disiplene?

- Hva menes med jord og himmel i denne sammenhengen?

- Hva er det Jesus mener at de skal be om, som han i så fall vil gi dem, om de ber om det?

Jeg har tillatt meg å eksegere teksten selektivt og på bakgrunn av denne nysgjerrigheten.

Vers 15

Dersom din bror gjør en synd, så gå til ham og tal ham til rette på tomannshånd. Hører han på deg, har du vunnet din bror.

Fotnotene:

Luk 17,3; "Ta dere i vare. Om din bror synder, da irettesett ham! Og om han angrer det, da tilgi ham!" Dette peker mot tilgivelse som tema også her.

3. Mos 19,17f; "Du skal ikke hate din bror i ditt hjerte, men du skal irettesette din neste, for at du ikke skal få synd på deg for hans skyld. Du skal ikke hevne deg og ikke gjemme på vrede mot ditt folks barn, men du skal elske din neste som deg selv; jeg er Herren."

Gal 6,1: "Brødre! Om også et menneske blir overløst av noen synd, da hjelp ham til rette, dere åndelige, med saktmodighets ånd; men se til deg selv at ikke du og blir fristet!"

Jak 5,19f; "Mine brødre! Dersom noen blant dere har fart vill fra sannheten, og en omvender ham, skal han vite at den som omvender en synder fra hans villfarende vei, han frelser en sjel fra døden og skjuler en mangfoldighet av synder."

Vers 16

Men hører han ikke, så ta med deg en eller to andre, for etter to eller tre vitners utsagn skal enhver sak stå fast.

Fotnotene:

5. Mos 19,15; "Det skal ikke stå bare ett vitne

frem mot en mann, når det gjelder noen misgjerning eller synd, hva synd det så er han har gjort; etter to vitners utsagn eller etter tre vitners utsagn skal en sak stå fast."

1. Tim 5,19; "Ta ikke imot noen klage mot en eldste uten etter to eller tre vitner."

Vers 17

Hører han heller ikke på dem, så si det til menigheten. Men vil han ikke engang høre på menigheten, skal ham være for deg som en hedning eller en toller.

hedning - ethnikos. I NT bruker Jesus selv dette uttrykket 6 ganger, ifølge Bauer om motsetning til jøder som tilhører "gudsrikets borgere", og om den oppfyllelse av loven som kreves av disse (Bergprekenen; Matt 5, 47; 6,7; 6,32 og Matt 10,5). Men også om dem Jesus skal overgis til, for spott, hudstrykning og korsfestelse. (Matt 20,19; Mk 10,33; Luk 18,32).

I GT brukes ordet hedning en gang, i betydningen en fiende som ikke har adgang til Jerusalem, men som allikevel har fått innpass, og som rekker hendene ut etter Jerusalems kostelige ting. (Klag 1,10). Entallsordet for "hedning" på hebraisk har sitt utgangspunkt i betydningen "folk", først brukt om Abrahams etterkommere og Israels stammer, så etter hvert om folkeslag utenfor Israel med betydningen fiende, barbar.

toller- telânas Tilhørte på Jesu tid en spesielt hatet og foraktet gruppe mennesker. I NT bruker Jesus selv begrepet 3 ganger (Matt 5,46; 21,31; Luk 18,10), da helst som en motsetning til gudsrikets borgere.

Begrepet finnes ikke i GT.

Fotnotene:

2. Tess 3,6.14 "Men vi byr dere, brødre, i vår Herre Jesu Kristi navn at dere skal dra dere tilbake fra enhver bror som vandrer utilbørlig og ikke etter den lærdom som de fikk av oss." --- "Men dersom noen ikke lyder våre ord her i brevet, da merk dere ham, ha ingen omgang med ham, for at han må gå i seg selv."

Vers 18

Sannelig, jeg sier dere: Alt dere binder på jorden, skal være bundet i himmelen, og alt dere løser på jorden, skal være løst i himmelen.

Fotnoter:

Matt 16,19 "Og jeg vil gi deg nøklene til himlens rike, og det du binder på jorden, skal

være bundet i himmelen, og det du løser på jorden, skal være løst i himmelen.”.

deâ - binde, fange, tvinge, forby, hindre
lyâ - løsne, frigi, bryte, sette til side, ødelegge, trekke ned, bryte opp, tillate.

Perfektumformen, *dedemæna* og *lelymæna* antyder en handling, som når den inntreffer, vil vare ved.

I NT bruker Jesus uttrykket ”å binde og løse” kun disse 2 gangene i denne overførte betydningen. Begge stedene blir ifølge Bauer erklært som en overveiende jødisk anskuelse. De tilsvarende arameiske verb er rabbiniske skoleuttrykk for en avgjørelse, vedtak, beslutning, dom; det som er å anse som ”gebunden” - forbudt, eller som ”geløst” - tillatt. Dette kan tyde på at det ikke nødvendigvis eller først og fremst handler om tilgivelse, men om å avgjøre hva som skulle være en passende reaksjon, generelt, på synderens handling.

Imidlertid finner vi for sistnevnte vers Matt 16,19 en henvisning til Joh 20,23 med Jesu ord; ”Dersom dere forlater noen deres synder, da er de dem forlatt; dersom dere fastholder dem for noen, da er de fastholdt.” Dette kan tyde på at tilgivelse faktisk er selve tema. Dog benytter ikke Joh 20,23 de samme verbene som Matt 16, 19, men *afhiemi* = forlate, tilgi og *krateâ* = fastholde, holde tilbake.

Om det nå allikevel er slik at Jesus sikter til tilgivelse, kunne vi anta at det å tilgi noen, er å løse noe, det å holde tilbake tilgivelsen, er å binde noe fast. I Matt 12, 29 bruker Jesus nettopp uttrykket å *deâ* - binde om det å binde ”den sterke”, dvs djevelen. Spørsmålet er da hva det er vi binder når vi ikke tilgir, og hva det er vi løser, når vi tilgir, som jo kan være en pekepinn på hva han mener.

GT har ikke dette uttrykket i tilsvarende overførte betydning.

epi tæs gas - på jorden Brukes som en motsetning til himmelen. Antyder først og fremst disse størrelsene som to konkrete motsetninger, men som samtidig utgjørende et hele. Ikke nødvendigvis som uttrykkende før og etter døden.

en ouranâ - i himmelen ”Himmel” brukes av Matt i to hovedbetydninger; som del av verdensaltet og som hjem for det guddommelige. I Matt kap.18 brukes uttrykket flere

ganger i sistnevnte betydning, om Guds bolig (10b, 14, 19) og om englenes (10a). Overført bruker han det synonymt med ”Guds bolig” i versene 1,3 og 23.

Det rare er at jeg ikke finner det aktuelle verset! Heller finner jeg ikke Matt 16,19. Let selv!

Vers 19.

Også dette sier jeg dere: Alt det to av dere her på jorden blir enige om å be om, skal de få av min Far i himmelen.

Fotnoter:

Matt 7,7; ”Be, så skal dere gis, let, så skal dere finne, bank på, så skal det lukkes opp for dere.” Dette er tatt fra en sammenheng der Jesus poengterer at veiledere skal vokte seg for hykleri og dømmesyke, og for å tro at de er bedre enn andre; ”Hvorfor ser du splinten i din brors øye, men bjelken i ditt eget blir du ikke var?” Kraften til å gjøre det rette, finner en veileder i bønnen, sier Jesus. Hvorpå nevnte 7.7 følger. Ut fra sammenhengen tenker jeg at det Jesus alltid og så kategorisk vil gi dem, om de ber om det, er hjelp til ikke fordømme, for således å handle i tråd med Jesu ord om rettferdighet.

Vers 20

For hvor to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt iblant dem.

Fotnoter:

Matt 28,20; Joh 14,23; ” Jesus svarte og sa til ham: Om noen elsker meg, da holder han mitt ord, og min Far skal elske ham, og vi skal komme til ham og ta bolig hos ham.”

Antyder konteksten tilgivelse som tema?

Teksten er satt inn i en ramme av fire andre overskrifter.

Hvem er den største.

Det største i himmelriket, er å være som et barn. Hva er det her som kan fortelle oss noe om vår tekst? Hvilken kvalitet et det et barn har, som de voksne kan vende om til, og som er synonymt med ”å komme inn i himmelriket”? Hva er barnet et symbol på? Den viktigste assosiasjonen jeg får, er tillit. Kan dette si oss noe mer om vår tekst? At hedningen mangler tillit til Gud, og trenger å møte dette? At det er dette menigheten skal be om å få?

Forførelser og fristelser.

Man må ikke føre på avveier, eller se med forakt på, det barnlige i oss, som har tillit til Jesus. For den som forfører tilliten, var det bedre om han døde. Det er bedre å kvitte seg med det som frister til forførelse, for å beholde tillit til seg selv, enn å kastes i selvforakten og selvmistillitens helvete.

Aldri forføres tilliten til Gud hardere, enn når et barns tillit forføres.

Sauen som gikk seg bort.

Gud gleder seg over at en som har mistet tillit, finner denne tilbake. Han ikke vil at en eneste av oss skal forbli i mistilliten. Hvilket bidrag er det så han ber om fra oss, både for å finne en bortkommen? Og hvordan skal vi oppføre oss overfor en som ikke vil bli funnet? Her er parallellen klar til vår tekst.

Den ubarmhjertige tjener.

Dette er den eneste teksten der tilgivelse er et tydelig tema, dog på en forvirrende måte. Jesus sier på den ene siden at vi skal tilgi et ubegrenset antall ganger. Så sammenligner han på den annen side dette med en herre som overlot sin tjener til harde fangevoktere, inntil tjenerens skyldt var betalt. Dette fordi tjeneren selv ikke viste den barmhjertighet til en annen, som Gud opprinnelig viste ham. Jesus sier at slik vil Gud gjøre mot hver av oss som ikke helhjertet tilgir vår bror.

Her tegnes et merkelig bilde av Gud. Hvilken parallell finnes her til vår tekst? Mener virkelig Jesus at det er slik vi skal oppføre oss overfor hverandre? Hvordan i all verden rimer det med hans egen oppførsel overfor mistroiske mennesker han selv møtte? En parallell til 15-20 kan være krav til ettergivelse av skyld?

3. Forslag til tema

La oss tenke oss at det denne mannen har gjort, er begynnende, forsøksvise seksuelle tilnærmelser mot et barn, som barnet har fortalt videre om til noen voksne.

På Kirkens Ressurssenter møter vi voksne kvinner og menn som har vært utsatt for grove seksuelle overgrep som barn; noen i sitt eget hjem, noen fra ansvarlige i menigheter, noen fra begge instanser. Hva kunne vært gjort for å unngå/forebygge dette? Hva er menighetens ansvar når det gjelder dette kompliserte tema?

Jeg har stilt spørsmål ved om teksten handler om tilgivelse eller "bare" om en annen passende reaksjon. Jeg velger selv å løse dette dilemma med å definere *tilgivelse som "det ikke å fordømme en annen"*, slik Jesus sier vi ikke skal dømme eller fordømme noen. Merk at når jeg i det videre bruker begrepet tilgivelse, er det alltid dette jeg sikter til. I Matteus-teksten handler det således om mellommenneskelig tilgivelse, i Esek om at Guds tilgivelse av oss, og i Ef om mellommenneskelig tilgivelse grunnet i Guds tilgivelse av menneskene.

Hvilke følger bør det få for vår oppførsel at krenkeren kalles en hedning og toller?

I rammen rundt vår tekst er barnets tillit til Gud holdt frem som det største, mens tollere og hedninger nærer mistillit til Gud. Denne mistilliten er det som karakteriserer også en krenker, når han begår krenkelser, men også når han ikke innser og lytter til de andres ord. Hva kan vi så gjøre for å skape tillit hos ham, og ikke øke hans mistillit, når vi legger til grunn det viktigste Jesus sier om nestekjærlighet og at vi skal elske våre fiender? Her blir dette virkelig satt på prøve!! Er en seksuell overgriper unntatt fra dette?

Diskuter hva Paulus egentlig mener med sine ord i 2.Tess 3,6 om at man ikke skal ha omgang med en bror som vandrer utilbørlig. Kan Jesus virkelig mene at dette ville gagne noen i denne saken? Gagner det misbrukeren? Gagner det barnet? Gagner det oss selv? Riktignok sier Paulus videre at vi ikke skal holde ham for en fiende, men formane ham som en bror. Hva kan denne dobbeltheten vise oss i vanskelige avgjørelser?

Hvilken makt er det Jesus faktisk gir oss/slår fast at vi har, og hva menes med jord og himmel i denne sammenhengen?

Som menneske er vi gitt en enorm makt til å påvirke våre egne og andres liv. Det får store konsekvenser, både for oss selv og andre, hvordan vi velger å reagere på hverandre, når noen av oss krenker en annen. Og konsekvensene rekker vidt. De gjelder både i livet her og nå, og de gjelder etter døden.

Og det får konsekvenser sett også i et annet perspektiv, fordi vi er bærere av Guds himmel og rike inni oss, her og nå, (Luk 17,21; "For se! Guds rike er inne i dere.") Fordømmelse lever sitt eget liv inne i oss. Det påvirker hele vår livssituasjon. Vi får kontakt med himmelen i oss når vi gir slipp på fordømmelsen, og med helvete i oss når vi holder fordømmelsen fast. Vi er skapt i Guds bilde, og vi er selv eier av en skaperkraft, til å forandre våre egne livsbetingelser. Men også betingelsene for krenkeren, før og etter døden. Dette er slik Guds skaperordninger fungerer, om vi skal tro det Jesus sier.

Hva ville tilgivelse innebære/ikke innebære? Hva vil det si at vi gir fra oss til Gud den retten vi mener vi har til å dømme/fordømme andre mennesker?

Ville det være å bagatellisere seksuelle overgrep mot barn? Nei, overhodet ikke, dersom det følges av åpenhet og handlekraft.

Ville det være å vende ham ryggen? Ikke ville ha noe med å gjøre? Støte ham ut? Nekte ham å komme til gudstjenester?

Eller å være sammen med ham og lukke øynene? Late som man ikke vet? Være "snill" og feig, ikke snakke om det?

Eller ville tilgivelse være å lytte til ham. Forsøke å forstå. Skape åpenhet. Være ærlig. Sette grenser for samvær, sørge for at han aldri var alene med barn.

Det ikke å fordømme er ikke det samme som å være dum og blind. Tvert imot.

Tilgivelse er ikke dette ikke å sette betingelser. Se den siste teksten.

Motsetningene i GT og NT, men også innenfor NT når det gjelder Guds tilgivelse.

Diskuter motsetningene i Efeserbrevet og i 1. Tess. Og hva når Gud ikke tilgir, hvorfor skal da vi gjøre det, slik det står i lignelsen om den ubarmhjertige tjener? Det tekstene sett i sammenheng poengterer, er forskjellen på den Gud vi lærer å kjenne i GT og den Gud Jesus forteller oss om, forskjellen på den Gud som hevner seg, og den Gud som elsker betingelsesløst. Men det er også problematisk at Jesus snakker om ubegrenset tilgivelse av en

bror, og deretter forteller om en Gud som straffer hardt. Og tollere og hedninger, i den grad de skaper et fiendebilde, har jo Jesus sagt at vi skal elske?

Tilgivelse som forebyggende - som en mulig hjelp for krenkeren til å se seg selv.

Hva er konsekvensene av ikke å fordømme? Hvem får det konsekvenser for?

For hvem sin skyld er det vi tilgir?

Tilgivelse for hans skyld. Hva trenger han?

Tilgivelse for vår egen skyld. Hva trenger vi?

Tilgivelse for offerets skyld. Teksten er NB! ikke opptatt av den som direkte er offer for synden, men av forholdet mellom de andre i menigheten og krenkeren. Og om det er så at vi endrer fokus fra omsorgen for krenkeren og den krenkede og over mot oss selv, hva sier da dette oss om tilgivelsens rolle? For hvem er det som skal tilgi, og på vegne av hvem, når vi ikke en gang hører noe om den som synden ble begått mot? Dette forsterker bildet av at binde og løse ikke handler om noe vi gjør for forholdet mellom overgriper og offer, men mellom oss selv og overgriper.

Dog levnes imidlertid ingen tvil, å ettergi skyld uten å gjøre ansvarlig, er ikke et gode. Det å gi fra oss retten til å fordømme en overgriper, må sees i sammenheng med å gi ansvar.

Kan vi tilgi en overgriper på Guds vegne? Kan vi tilgi en overgriper på vegne av offeret? Eller skjer all tilgivelse kun på vegne av meg selv?

Det er viktig å skille de ulike ansvar her. Overgriper har sitt oppgjør han må ta med Gud. Vi som menighetslemmer har videre hvert vårt oppgjør vi for egen del skal ta med overgriper. Og med Gud, om vi fastholder vår fordømmelse. Og den utsatte har sitt oppgjør hun må selv ta med overgriper. Dette er valg vi alle skal få lov til å ta, som noe av det viktigste ved å være menneske. Og vi skal ikke blande kortene og gjøre det på hverandres vegne.

Imidlertid - med min definisjon av tilgivelse, blir dette viktige problemstillinger.

Overgriperers manglende innrømmelse øker faren for nye overgrep, men innrømmelse ikke nødvendig for vår tilgivelse. Tvert imot.

I forebyggingen av nye seksuelle overgrep er det vesentlig at krenker innser det han har gjort og forstår rekkevidden av det. Andres tilgivelse kan være en hjelp på veien dette, men ikke tilstrekkelig for å forhindre overgrep, om ikke det skjer en endring inne i ham selv. Til dette trenger han profesjonell hjelp fra psykologer. Vår egen rolle blir å vite at vår tilgivelse ikke er avhengig av hans innrømmelse eller anger nødvendig. Jesus sier at "...Dersom han angrer, tilgi ham:..." Men han sier ingen steder at vi skal holde tilgivelse tilbake, om han *ikke* angrer. Her er det enda større grunn til å ta eksempel fra Jesus og holde fast ved at mennesker trenger å møte noen som kan forstå, men samtidig sette grenser.

Hva er det av hjertet å tilgi en overgriper? Forholdet vis å vis ham som en mulighet for oss selv.

Det er forskjell på tilgivelse som en tanke/ide, forestilling - og tilgivelse som levende og erkjent inne i oss selv. Lignelsen om den ubarmhjertige tjener er et eksempel på ettergivelsen av skyld som ikke ga mannen et tilgivende hjerte, muligens fordi det ikke var krevd noe av ham. Tilgivelsen som er en teoretisk størrelse, er ikke det samme som å ha blitt forsonet.

Det å bli som barn igjen, handler det om å være tilgivende av sitt hjerte. v.35 . Det å tilgi sin bror = det å bli som barn igjen = tillitsfull til Gud.

Menighetens bønn

I Jesu navn.

Her er vi Gud, for å be om hjelp til å ta den rette avgjørelsen. Øk vår innsikt og evne til å se.

Men vi orker ikke dette, Gud. Det er for mye for oss at vi må ha å gjøre med en som vil forgripe seg på barn. Vi vil slippe å ha noe med så avskyelige ting å gjøre.

Men vi vil også lytte til dine råd. For barnas skyld, for at de skal beskyttes. For hans skyld, så han blir fri fra dette. Og for vår egen skyld, så vi

kan bli gode hjelpere og bli kjent med nye sider av oss selv.

Hjelp oss så vi skaper tillit hos ham. Så han våger å se det han har gjort. Du sier vi ikke skal dømme eller fordømme andre. Gjelder det virkelig også en overgriper? Er det ikke nettopp dette vi må gjøre, fordømme, så han forstår at han må stoppe? Eller er det ikke til noe hjelp? Hjelp oss, Gud, så vi ikke fordømmer. Hjelp oss å gi fra oss den retten vi tror vi har til å dømme, over til deg. Hjelp oss å ha tillit til deg. Hjelp oss å se verdigheten også i en overgriper. Ikke for å overse det han har gjort, men for å orke å forholde oss til ham og hjelpe ham å se sin skam. Å se verdigheten i en annen gjennom skam og ondskap, er å se vår egen verdighet gjennom skam og ondskap. Gud, du har sagt at det vi gjør mot en annen, gjør vi også mot oss selv. Vi har et stort ansvar med å vise andre Deg. Vi ber deg, gi oss å forstå hva rettferdighet egentlig er.

Om innrømmelse, anger og selvinnsikt.

I vårt arbeid på Kirkens Ressurssenter, med å forstå og forklare seksuelle overgrep mot barn, må vi spesielt forholde oss til det faktum at mennesker som gjør dette, sjelden innrømmer det de har gjort. Dette er generelt noe av det vanskeligste for den krenkede å forholde seg til, men vanskeligstgjør spesielt tilgivelsen. Og vi på senteret presiserer at ingen kan kreve at en som har vært utsatt for seksuelle overgrep, skal tilgi sin overgriper. Det er vår faste overbevisning at heller ikke Gud krever dette.

I Matteus-teksten er det imidlertid ikke den krenkede som står i fokus, men menighetens forhold til krenker, og det ansvar de har overfor ham.

Når det gjelder en overgriperers manglende innrømmelse er det innlysende, i mine øyne, at dette sjelden kommer. Til det er forbrytelsen for avskyelig, og redselen for fordømmelse så overveldende, både fra seg selv, fra andre og fra Gud. Jesu ord om at det er bedre å være senket i havet, kan virke harde, men uttrykker dyp viten om det helvete ikke bare offeret, men også en barneovergriper befinner seg i. Seksuelle overgrep utføres av en som

allerede kjenner seg fordømt, som bagasje fra egen barndom. Og skylden, skammen og selvførdømmelsen er faktorer som øker, ikke minsker, faren for overgrep, hånd i hånd med mangel på selvinnsett.

Dette er realiteten. Og ikke engang en juridisk avsagt dom over skyldspørsmålet, eller lange fengselsstraffer, ser ut til å påvirke evnen til innrømmelse. En incest/barneovergriper er i egne øyne uten skyld, fordi alternativet ikke er til å leve med.

Vi får aldri bukt med seksuelle overgrep mot barn, før vi forstår dette! Og vi i kirken vil aldri bli noen reell hjelpende faktor, før vi innser at det er vi, i lys av Jesus, som eier alternativet til fordømmelse.

Og når jeg derfor har valgt dette tema, som virker uløselig, er det fordi jeg oppriktig mener at noe kan gjøres i den fasen et

menneske er i ferd med å bli en overgriper. Det kreves riktignok mye av oss andre, blant annet kunnskap om et tema vi helst ikke vil vite av, om vi velger å gå inn i dette. Det krever også at vi må forholde oss til egen skam. Men det er dette ansvaret vi har fått av Jesus. Og vi må ta det, om ikke annet så for våre barns skyld.

6. Salmeforslag

715 Himmelske Far, du har skapt oss

312 Lær meg å kjenne din veier

306 Gud som har oss alle kjær

-----

709 Har vi sten i våre hender

106 (Salmer -97) Vi er et folk på vandring - natt-
verd

86 Navnet Jesus

Kampen for den frie folkekirke. Trenger vi igjen et "Kirkeparti"?

AV BJØRN SANDVIK

For snart 100 år siden, i 1907, ble Kirkepartiet stiftet. Det var ikke noe vanlig politisk parti, men en organisert pressgruppe, et nettverk. Partiets mål var "å verne om kristen tro etter den evangelisk lutherske bekjennelse og arbeide for vår kirkes selvstendigjørelse". Foranledningen var en professorutnevning i 1906, og snart vokste det fram en radikal,

folkelig bevegelse for fri folkekirke. På prinsipielt grunnlag argumenterte en for å oppheve statskirkeordningen, etablere kirkelig selvstyre med menighetsråd, kirkemøte og selvstendig kirkeøkonomi. Blant de ledende menn i bevegelsen er det naturlig å fremheve to, professor i jus, Absalon Taranger og senere professor ved MF, Karl Vold.

Kirkepartiets idéer var for radikale i samtiden. Spørsmålet om statskirkens fremtid ble sendt ut til bred "høring" i 1915, og som en selvsagt måtte vente, uttalte flertallet seg for å bevare det bestående. Saken ble så lagt død av Stortinget. Tilsvarende erfaringer har en gjort senere: Den sikreste måte til å bevare "status quo" er å avholde en "bred høring". Fordi de færreste har et konkret bilde av hvordan kirken kan organiseres uten forbindelse med Staten, faller en lett tilbake til et resonnement om at vi vet hva vi har, ikke hva vi får. I Europa er det bare Danmark og Norge som har statskirke, men i Norge kan en i samtaler med folk få det inntrykk at de tror at statskirken er det "normale" for en protestantisk kirke.

Leser en dokumentene fra kirkedebatten for snart hundre år siden, blir en slått av at de virker underlig aktuelle. "Intet nytt under solen"! Interessant er det å lese hva professor Karl Vold, denne utrettelig forkjemper for en fri, selvstendig kirke, skriver i 1920 i boken "Vor folkekirke og dens opgaver". Han omtaler nederlaget i Stortinget og beklager at flere av folkekirketankens egne talsmenn "ikke har hat marg og mot til at taale det foreløbige nederlag". Men det er mange som ikke har latt seg skremme. "Vi ser nemlig at den vesentlige grund til disse foreløbige nederlag var den at flertallet av vort folk ikke hadde anelse om hvad en fri folkekirke er for noget". Han etterlyser et grundig opplysningsarbeid; "Minst to dygtige mænd skulde i mindst fem aar intet andet ha gjort en at reise rundt og i tale og skrift ha undervist vort folk om hvad fri folkekirke er". Nederlaget burde oppildne til ny, målrettet innsats, hevder Karl Vold.

Dagens debatt om stat-kirke har vært springende og fri for teologisk refleksjon. En skulle nesten tro at den lutherske lære om kirkens kjennetegn (notae ecclesiae) i dag må lyde "åpen og inkluderende", i stedet for bekjennelsens henvisning til ord og sakrament. Må vi få et kirkeparti som vil verne om den lutherske bekjennelse? Hvorfor skal Staten, d.v.s. de skiftende regjeringer, stå som garantist for en "åpen og inkluderende" kirke? Hvilken teologisk begrunnelse kan gis for å gi politikere rett til å utnevne proster og biskoper, såkalte "statsbiskoper"?

Hva så med programpunktet om kirkens "selvstendigjørelse"?

Her skapes problemer av kirkens uklare økonomiske stilling. Vedtaket fra Ungdommens kirkemøte i juni er karakteristisk. Her understrekes det selvsagte at dåpen er det eneste kriterium for kirkemedlemskap. Deretter hevdes det imidlertid at kirken må finansieres ved støtte fra det offentlige, og at *"en medlemsavgift som finansieringskilde er uakseptabel, fordi det ikke samsvarer med det ønsket UKM har om at DNK skal være åpen og inkluderende for alle som ønsker å være medlemmer"*.

Et typisk norsk resonnement! Skal kirke-medlemskap opprettholdes ved at kostnadene "kamoufleres" som bidrag fra det offentlige? I framtiden må en etablere gode, rettferdige ordninger for medlemsavgift, evt. også for fritak. Store summer har det hittil ikke vært tale om, ikke mer enn noen fotballbilletter eller et par bensintankfyllinger. Offentlige tilskudd vil en kunne regne med, framfor alt til de historiske kirkebygningene.

Men rett skal være rett! All erfaring for eksempel fra Tyskland sier at en skal legge vekt på etablere "åpne og inkluderende" ordninger for kirkefinansiering. Enhver tenkning i retning av "skatt" eller "beskatningsrett" er farlig, fordi det åpner for vilkårlighet og forskjellsbehandling - og til utmelding av kirken. Men det vil koste å bygge opp kirkeskole (dåpsopplæring!) og ta et høyst nødvendig krafttak mot det skremmende kirkeforfall! I detalj er dette ikke utredet. "Kirkeskattutvalget" ble lagt ned, og de som skal avgi høringsuttalelser om kirke-stat-utredingen, er nødt til å uttale seg på grunnlag av generelle skisser.

Karl Volds etterlysning av godt opplysningsarbeid (2 mann i 5 år!) er sannelig høyst aktuell. I alle fall må teologien ikke mangle når kirke-stat-spørsmålet skal behandles i det 21. århundre.

FRA BOKFRONTEN

Steen Marquard Rasmussen:

Religiøse grundfarver. Peter L. Bergers sociologi i anvendelse på folkekirken

Aros forlag, Fredriksberg 2005, 172 s.

Denne boken, skrevet av en dansk sosiolog, målbærer viktige og nødvendige anliggender i møte med den religiøse situasjon i kirke og samfunn. For det første er det ikke nok bare å anta hvordan ting henger sammen. Antakelser og påstander må belegges empirisk. For det andre er det nødvendig ikke å skjære alle over en kam og late som om alle har det *samme* forhold til kirke og kristendom. Folk er forskjellige og representerer ulike forståelses- og atferdsmønstre. For det tredje er det nødvendig å ha visse parametere å ordne materialet etter, f.eks. ved å se etter visse hovedtyper eller hovedmønstre for religiøsitet. Det er dessuten nødvendig å forstå variasjonene i religiøsitetens former i lys av fundamentale trekk ved det samfunn vi befinner oss innenfor. Alt dette er spørsmål det arbeides med i denne boken.

Den avgjørende nøkkel til forståelsen av religiøsitetens i det moderne danske samfunn finner Marquard Rasmussen hos Peter L. Berger, særlig i hans bok *The Heretical*

Imperative fra 1979. Her opererer Berger med tre grunnmodeller for hvordan tradisjonell religion kan forholde seg til utfordringen fra det moderne samfunn. Den ene er den deduktive mulighet, som fastholder tradisjonen til tross for alt som peker imot den (eksemplifisert ved Barth), den andre er den reduktive mulighet som fjerner elementer i tradisjonen som er problematisk for den moderne bevissthet (eksemplifisert ved Bultmann), og den tredje den induktive mulighet som vil forankre religionen i erfaringen (eksemplifisert ved Schleiermacher, og den modell Berger selv går inn for). Som Berger opererer Marquard Rasmussen med tre grunnleggende måter å være religiøs på i det moderne samfunn, men understreker at de gjerne kan opptre i ulike blandingsformer. Liksom grunnfargene gul, rød og blå kan blandes til alle mulige andre slags farger, kan en hvilken som helst form for religiøsitet beskrives som en blanding av de tre grunnformene.

Marquard Rasmussen overtar imidlertid ikke Bergers kategorier slik de er, men viderefører dem under betegnelsene "fundamentalisme", "rasjonalisme" og "synkretisme". Materiale til beskrivelsen av disse grunnformene finner han bl.a. i innlegg i dagspressen om religiøse spørsmål. For den reduktive/rasjonalistiske tilnæringsmåte tjener for øvrig Thorkild Grosbøll som kroneksempel. Til utfoldelsen av den induktive modell bruker han bl.a. Erich Fromm som eksempel. Når det gjelder den sistnevnte modellen, blir imidlertid denne forstått annerledes enn hos Berger. Mens den induktive strategi hos Berger kunne brukes til å fortolke og begrunne en gitt religiøs tradisjon, innebærer den hos Marquard Rasmussen å blande elementer fra ulike tradisjoner, altså synkretisme.

Ved siden av å eksemplifisere de ulike tilnæringsmåter, er Marquard Rasmussen også opptatt av å beskrive ulike varianter og kombinasjoner. En kombinasjon av deduktiv og reduktiv metode er den selektive fundamentalisme, der for øvrig forfatteren selv synes å befinne seg (det avsløres når han på s. 119 refererer et debattinnlegg han selv har skrevet). Typene kombineres også med andre variabler, f.eks. en typologi over fem menighetsformer.

Etter mitt skjønn har Marquard Rasmussen lyktes i det som er hovedanligendet med boka, nemlig å mobilisere ulike analytiske kategorier og perspektiver på den kirkelige og religiøse situasjon. At disse i stor grad er hentet fra en sosiologisk fagtradisjon, er egnet til å bringe nye perspektiver inn i samtalen. Selv om Danmark ikke er Norge, er det mye å ta med seg fra denne boken også for forståelsen av norske forhold.

Boka viser på en overbevisende måte hvordan ulike religionsformer gjør seg gjeldende i folkekirken. Noen ganger blir det kanskje også litt mange typologiseringer, noe som kan gå ut over den dypere forståelse. Han er etter mitt skjønn heller ikke like god til å gå i dybden for å karakterisere og forstå disse formene. Når han går inn på problemstillinger som vel så mye er systematisk-teologiske som sosiologiske, synes ikke det å skje med den samme faglige bakgrunn. Som leser savner jeg også at forfatteren ikke bare hadde nøyd seg

med å peke på kompleksiteten, men også pekt på mulige måter å bevege seg i dette landskapet på. Nå synes hans viktigste budskap å være at ting er komplisert og sammensatt. Er det ikke mer å si?

En svakhet med boka er at hans bruk av Peter Berger ikke er helt konsekvent. Hans viktigste avvik (som han ikke begrunner nærmere) er at han hevder at den induktive metode i sin reneste form ender opp i synkretisme. Dermed forstår han denne metoden annerledes enn Berger, som forutsetter at man kan argumentere induktivt for en foreliggende historisk tradisjon. Dermed gjør Marquard Rasmussen det vanskelig å få plass til viktige strømninger i de seneste års systematisk teologi, f.eks. representert ved Wolfgang Panneberg. Denne type teologi vil nettopp være åpenbaringsteologi samtidig som denne er forankret i historisk og empirisk kunnskap. Som kilde til ulike tenkemåter innenfor kristen teologi, blir etter mitt skjønn Marquard Rasmussens typologiseringer en ufullstendig guide.

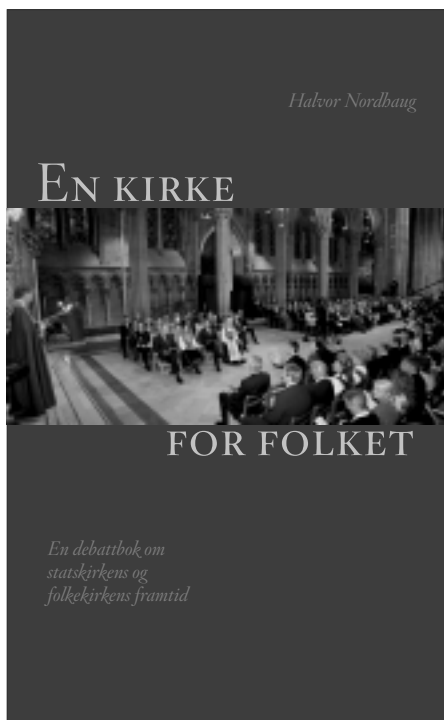
Harald Hegstad

Ny og aktuell bok fra Luther Forlag

Halvor Nordhaug

EN KIRKE FOR FOLKET

EN DEBATTBOK OM STATSKIRKE OG FOLKEKIRKE

Høsten 2006 skal Den norske kirke behandle den offentlige innstillingen om stat og kirke.

Denne boken gir god hjelp til både enkeltpersoner og høringsinstanser for et velbegrunnet veivalg.

Med studieplan godkjent av Norsk Kristelig Studieråd

Kr 148,-

SØNDAGSTEKSTEN

Stephen Reid og Astrid Sætrang Morvik.

Se også Benedicte Ericsons artikkel som gjennomgår teksten for 23. søndag etter pinse.

24. søndag etter pinse

19. november 2006

Prekentekest: Mark. 12,41-44

Lesetekster: Jer 29,4-7; Rom 13,7-8

Første møte med teksten og to andre møter

Noen ganger oppstår samtaler der man på godt og vondt ser mer, dypere og sannere. Noen har rendyrket evnen til å la slike samtaler oppstå. For min del 'skjer' de bare noen ganger. Jeg vil begynne denne litt annerledes tekstkommmentaren med å dele to erfaringer fra slike samtaler. Første samtale. Vi hadde sittet og snakket om løst og fast - jeg merket at samtalen bevegde seg rolig ut på dypere vann. Vi kom innpå temaet om å styre sitt liv eller flyte av gårde og la det som skjer skje. Da brast det nærmest ut fra min samtalepartner at noe av det verste ut kunne tenkes var mennesker eller "noe" som skulle tilta seg makt over et annet menneske ved å både mene og si at deres valg av livsvei eller handlinger var rette eller gale, onde eller gode og prøve å korrigere det hos den andre. Etter en kort pause ble det lagt til - 'selvsagt bortsett fra åpenbare ting som handler om å gjøre andre vondt - drepe og skade' - men bortsett fra det - så kunne, burde, skulle eller måtte ingen eller intet være verdidommere over noen andres liv enn sitt eget. Samtalen utfoldet seg, men standpunktet ble stående bastant.

Andre samtale. En som syntes det var så slitsomt at så mange av de andre hadde det så mye bedre økonomisk enn vedkommende. Men de andre var hyggelige. Likevel var det slitsomt. Man måtte jo sammenlikne seg med dem. Og da kom en selv alltid dårlig ut. I forhold til ferievaner. I forhold til bilhold. I forhold til hus. I forhold til klær. I forhold til det meste. Alt det som livet er fullt av. Samtalen gikk dypere. Hvorfor var det slitsomt? De hadde det bedre. Og du har det ikke bra? Jo - men , - at de *har* det bedre står i kontrast til at jeg har det dårligere. Og *er* dårligere, ble det stille sagt - noe spørrende.

Vår økonomi - våre penger. De 5 eller 15 eller 50 eller flere tusenlapper som kommer inn på vår konto hver måned. Og de vi evt. har spart oss opp eller arvet. Vi liker å tenke at vi har makt over dem. De er mine og jeg kan gjøre med dem hva jeg vil. I dag blir vi utfordret av en gammel(?) dame - en fattig enke fra en annen tidsalder. Og det er Jesus som formidler utfordringen til oss. Det er snakk om en meget kort tekst. Bare et øyeblikks innblikk i en situasjon. Men dette bildet - taler mye og sterkt. Den fattige kvinnen utløser en del spørsmål i meg - som jeg ikke har alle svar på. Men så mye tror jeg at jeg ser: Vi er kanskje det folk på kloden som er i størst behov for å høre budskapet i denne teksten - og samtidig har størst problemer med å høre det som

faktisk sies - høre på den måten Jesus mener når han snakker om virkelig høre: nemlig å ta det inn og la det forme hjerte og liv. Asle Finnseth sier i boka *"Men gleden er et annet sted - kjøpekulturen. troen, oppbruddet"*: "Penger er en av de få ting det moderne Norge holder hellig". Derfor er det på mange måter en utfordrende dag å forkynde på. Med muligheter!

Til dagen

Dagen kalles av noen for 'offersøndagen.' Og det er jo et tema som det kan snakkes varmt om på mange måter. "Gud elsker en glad giver" og mang et tiltak i menighetens regi er avhengig av gode givere. Jeg vil i denne kommentaren forsøke å grave dypere enn å gi gode tips til en innbringende preken. Jeg tror og mener det ligger et evangelisk budskap av eksplosiv styrke gjemt i dagens tekst - og det er et evangelium som lett taper terreng når behovet for gode givere presser på. Da er det lett å gli over i det som ihverfall *oppleves* som slitsomt: alle "burde"-, "må bli bedre på"-, "ta meg sammen"-tankene som kommer når presten snakker om penger og vårt forhold til dem. Det kalles visst loviskhet. Det er sjelden ment som det. Men ikke sjelden er det slik det høres ut. Lesetekstene på denne dagen bidrar dessverre ikke til å fremheve det jeg vil betone av evangeliet i dag. Jeremiateksten handler om Gud som gir ord til Israelsfolket i eksil - at de må bare leve sin liv og plante og bo og få barn, mens hos Paulus i Rom. 13 får vi i teksten - som er avslutning av en litt større perikope - beskjed om å være gode innbydere i landet og betale vår skatt - og ikke skyldte noen noe annet enn kjærlighet. Vakre ord - men la oss grave dypere i problemet og evangeliet som bys i dagens prekentekst.

Til Teksten.

Hva er det som skjer og hva er det som *egentlig* skjer i denne tekstens lille øyeblikk av en hendelse? Den ytre hendelsen finner sted ved Templet i Jerusalem - som var landets stolthet. Det var et overdådig bygg og var selve symbolet på Israels identitet. Deres land. Deres tempel. Deres Gud. Det hang tett i hop. På templet var det ulike områder for ulike mennesker. Bl.a. et område der også kvinner kunne gå. Der skal

det ha stått 13 ulike steder der en kunne gi sitt offer til tempelkisten. Fra gammelt av var det påbud om å gi tiende - noe som ble plussset på med romerske skatter. Jesus er på tempelplassen (en undervisningssesjon som går fra Mark. 12.35 - 13.2). Han så alle som gav (mye) til templet - og plutselig så han noe virkelig stort (som var smått i vanlig forstand). En kvinne som gav "to lepta" - som grunnteksten kaller det. Det var den minste myntenhet i omløp. I dag i Norge ville det tilsvar to 50-øringer. Da griper Jesus sjansen - kaller disiplene til seg og gir dem en leksjon om å gi - og om hva som er stort.

Den indre handlingen må vi arbeide litt mer for å finne frem til. Det umiddelbare ligger også i teksten - i det at de rike tok ikke dette så nøye - de kunne gi av sin overflod og det affekterte dem knapt - bortsett fra at de kunne smykke seg med at de hadde gjort sin plikt overfor templet (og dermed Gud). Enken måtte gi av det bittelille hun hadde. Hun gav altså "så det svei" - selv om det var lite - mens de rike gav med et skuldertrekk.

1. Jesus ser det egentlige

For en del år siden utkom det en bok med den slående engelske tittelen "Dress for success" - og boken skuffet ikke. Det var om hvordan man skulle kle seg ikke bare for å fremstå som suksessfull og vellykket, men også - ved å se slik ut - også bli det! Slik det ytre var - slik var du og skulle du bli. Bl.a. skulle menn ha mørk dress dersom de skulle fremstå som og bli mektige og innflytelsesrike. Vi kan le av det - men tanken lever dessverre i beste velgående. "Jeg er vellykket fordi det ser ut som jeg er det" - med hus og bil og båt og klær og ferie og alt. Jeg hører stadig personer klage over at de synes de blir for mye snakk om hus og interiør. Og lån. Og bil. Osv!! Tingene opptar oss. Tingene krever omtanke. Tid. Energi. Organisering. Og vi betaler så gjerne prisen - for det vi prøver å kjøpe og pusse opp er ikke egentlig tingene i seg selv, men vårt eget selvbilde - hvem jeg tror at jeg er - eller vil være. Bispemøtets "Forbrukersamfunnet som etisk utfordring"(1992) er en liten bok med mye dynamitt i seg. Et av poengene den (med faglig tyngde) peker på er at det finnes sterke mekanismer i dagens forbrukersamfunn

som gjør oss svake og avhengige. Vår identitet knyttes nært til det å kjøpe og forbruke *ting*. Dette er en fare som spesielt rammer den rike. Hvem er du? Jeg er en med flott hus. Hvem er du? Jeg er en vellykket med stor bil. Eller fra Jesu tid: Hvem er du? Jeg er en som med løftet hode kan gå til templet og gi en betydelig tiende! I motsetning til en fattig enke. Men Jesus ser bedre. Og dypere. Og sannere. Det er det evangelium i! For den velstående er det skummelt - når Jesus ikke ser meg slik den jeg bruker penger for å fremstå som - hva ser han da? Hvem er jeg "i meg selv"? Dette kan være et vesentlig skritt i befrielsesprosessen fra Mammon. For den fattige er det også befriende - men på en helt annen måte: her blir jeg sett som den jeg er - ikke ut fra alt jeg ikke har. Ingen kunne sett på enken og hennes gave til templet/Gud og tenkt store tanker om henne. Men Jesus ser det egentlig. Han vet - og tenker store tanker om henne.

Selv om ikke teksten legger opp til det, må vi også i denne sammenheng ta med at å bli sett som det man egentlig er, ikke bare er en mulighet for befrielse - men også en mulighet for tilgivelse. Jesu blikk ser meg for det jeg er - inkludert det som ikke står rett til. I den grad jeg også ved hans blikk ser meg selv slik - vekkes syndserkjennelse og derved mulighet for bekjennelse, med tilgivelse og oppgjør.

2. Jesus advarer mot rikdom

Den korte teksten berører flere viktige temaområder. Vi kommer ikke utenom at rikdom er et viktig bakteppe for dagens hovedtema. Jesus behandler flere steder forholdet til rikdom. Det gjør også resten av Skriften. Agurs visdomsord i Ordspr. 30.8 oppsummerer mye: 'Hold falskhet og løgn langt borte fra meg, og gi meg verken armod eller rikdom, men la meg få den mat jeg trenger.' En liknende sentens finner vi i Hebreerbrevet (13,5): 'Vær ikke glad i penger, men vær tilfreds med det dere har. For Gud har sagt: Jeg slipper deg ikke og svikter deg ikke.' Erketeksten hos Jesus er selvsagt hans kommentar om den rike unge mannen "Det er lettere for en kamel å gå gjennom et nåløye enn for en rik å komme inn i Guds rike." I alle prekener jeg har hørt om dette griper forkynteren begjærlig til Jesu

avdemping av dette sterke ord da han sier at "For mennesker er dette umulig, men for Gud er alt mulig." Men hva med å stoppe litt opp og spørre hva Jesus faktisk sa? Nemlig at det er forbundet med overhengende og reell fare for ens sjel å være rik? Og den neste tanke ligger selvsagt svært nær: i så fall er Norge et svært farlig sted å leve - dersom en ser på det fra evighetens synsvinkel. Det gjelder både individuelt og kollektivt med vår felles formue som i skrivende øyeblikk beveger seg mot en og en halv billion kroner - og det i en verden som vår!

Jeg mener å kunne oppfatte hos Jesus at det følger med en slags kraft i rikdom - som ikke drar oss mot Guds Rike. Snarere tvert imot. Og da er vi tilbake i teksten og til det å gi. Jesu ord i Luk 12,48 er relevante: "Den som har fått mye, ventes det mye av. Og den som mye er betrodd, skal det kreves desto mer av." Det følger et stort ansvar og store positive muligheter med det å være betrodd mye. Kanskje det går an å formulere en tese ut fra disse tankene: Jo mer man er betrodd - jo klarere må man vite hvem man er og hvem ens Herre er for å bruke det rett. Da styrer vi unna det moralsk belærende og inn i det befriende: Jesus advarer ikke mot rikdom fordi han er en som typisk holder frem en advarende (sur) pekefinger. Jesus vet hvem du er. Jesus vet hvem du trenger for din frelse. Jesus vet hvor du er bestemt til å dra i evigheten. Jo mer selvstendig kraft man har (penger - en kraft som kan brukes) jo lettere er det å miste av syne hvem vi (egentlig) er, hvem vi (egentlig) trenger og hvor vi (egentlig) skal. Men Jesus minner oss på at "Det første bud er dette: Hør, Israel! Herren vår Gud, Herren er én; og du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand og av all *din kraft*. Det andre er dette: Du skal elske din neste som deg selv. Ikke noe bud er større enn disse to."

3. Konsekvensene

De refererte samtalen innledningsvis aktualiseres i møte med dagens pretekst og de andre tekstene denne teksten virvler opp. Er det rett at ingen eller intet utenfor meg skal rettledde mitt liv - mine prioriteringer - også mine økonomiske budsjetteringer? Det er i så

fall en selvråderett jeg må gripe og kreve. Da står jeg i fare for å miste av synet noe som er mye mer verdifullt - Blikket som ser meg som den jeg virkelig er - den jeg er skapt til og gjenfødt til - et blikk jeg først kommer i kontakt med når jeg søker Guds blikk - og finner Jesus. Der er grunnlaget for å kunne si "Jeg er elsket - uansett om jeg har eller ikke har. Det jeg kaller for MEG bygger ikke på det jeg kaller for MITT, men på Han som kaller meg SIN.

STEPHEN REID
Høgskolelektor, Praktisk Teologi

Siste søndag i kirkeåret Domssøndag

26. november 2006

Prekentekest: Matt 25,1-13

Jes 51,11-15; Åp 22,12-17

Nå og da

Da skal himmelriket være likt ti brudepiker....

Men ikke nå. Nå kan himmelriket lignedes med en surdeig som en kvinne la inn i tre mål mel, så det hele til slutt var gjennomsyret.

I Matteus 13 forteller Jesus lignelser om himmelriket: Himmelriket vokser, himmelriket er dyrebart, men himmelriket er eksklusivt for de rettferdige.

I Matteus 24-25 utdypes Jesus hvorfor noen skal havne utenfor himmelriket.

*En dag skal Herrens skaperdrømmer møte
den jord som slektens ondskap har lagt øde.*

Og det er Dommens dag.

Hvert kne seg bøye!

All ære til vår Skaper i det høye! (Eivind Skeie
NoS 260).

Dermed er vi advart og kan handle deretter.

Tekst og kontekst

Se på sammenhengen og utviklingen i evangeliet! Jeg velger meg ut fire landingspunkter:

1. Bergprekenens avslutning i kapittel 7 om den kloke mannen som bygget huset på fjell i

motsetning til ham som bygget på sand. Å følge Jesu ord (undervisningen i Bergprekenen som er radikal etisk veiledning både med tanke på konkrete gjerninger og sinnelaget) er å være klok. Da gjør man rett, da blir man ikke bortvist slik dem som nok vil si "Herre, Herre," men ikke komme inn i himmelriket likevel fordi de gjorde urett (7,23).

2. Liknelsene om himmelriket i kapittel 13 forteller om dets vekstpotensial, om riket som er skjult som en skatt i jorden, på en slik måte at vi skjønner: Himmelriket er her og nå for alle som vil tro det. (NoS 259, v.3)

3. Liknelsene om Menneskesønnens gjenkomst i kapittel 24-25 er fargerike og detaljerte skildringer både fra menns og kvinners virkelighet, fra arbeidsliv og fest. Liknelsene avsluttes i v. 30. Deretter kommer en skildring av dommen med Menneskesønnen selv i hovedrollen som dommer, og vi merker oss at vi skal dømmes etter våre gjerninger, jf. også Åp 22,12

4. Matt 28,19f; Misjonsbefalingen: Disippelgjøring og løfte om å være nær inntil verdens ende.

Hva kan vi ut fra disse landingspunktene si om verdensbilde og perspektiv hos Matteus? At livet her og nå i Guds rike er som å eie en skatt som gir store forpliktelser. Vi skal leve etter Jesu bud, fullt og helt, i gjerning og sinnelag. Vi skal ikke sette oss ned for å vente på enden, men utbre Jesu lære til alle folkeslag. Da kan vi se fram til Menneskesønnens gjenkomst med glede.

I denne sammenheng er liknelsen om brudepikene bare en av flere liknelser som ansporer oss til å være i aktivitet, være "kloke" og dermed beredt helt til Menneskesønnen kommer så vi kan være med i festen og gleden. Teksten må ikke overtolkes så vi finner en mening i alle detaljer, men vi kjenner igjen noen motiver; brudgommen som er Kristus, brudepikene som er kirken og bryllupsfesten som er den evige glede. Hva er oljen - som ikke kan lånes ut? Her kan vi lese versene i Matt 7,21-23 som en forklaring til 25,11f. Det er altså den beredskap vi viser ved å følge Jesus ord og ikke gjøre urett, som blir avgjørende. "Så skal altså hver enkelt av oss avlegge regnskap for seg selv." (Rom 14,12) Gode gjerninger kan ikke overdras til andres konti.

Til prekenen

Og dermed er premissene for dommens dag lagt: På den dagen står hver enkelt alene foran Gud. Likevel er det ikke dette som er hovedmotivet i dagens tekst, men snarere oppfordringen til å være i beredskap og våke. Ingen, selv ikke dem som er samlet for å vente på brudgommen, kan kjenne seg sikker på å få være med inn til festen. Spørsmålet er hvordan vi venter, hva vi fyller ventetiden med? Dermed må vår preken ut fra denne teksten være slik at den enkelte blir oppmuntret til å gjøre *kloke* ting mens vi venter. For det kan ta tid, det er jo også utgangspunktet for teksten; brudgommen drøyer, og vi vet ikke når han kommer.

Hva er det å være *klok*? IQ har ingenting med saken å gjøre. I god mosaisk ånd snakker Jesus i Bergprekenen om å gjøre det rette, følge hans ord, utbre hans lære. Den som *hører* og så *gjør*, er klok. Enkelt sagt kan vi si at den som holder seg til Guds ord, blir frelst. Utfordringen for oss som predikanter blir å formidle denne gamle sannheten på en aktuell måte. Vi må stille spørsmål som får tilhørerne til å tenke gjennom eget liv:

- Hvilke talenter har jeg å forvalte, jf. Matt 25,14ff.

- På hvilken måte møter jeg utfordringene til nestekjærlighet, jf. Matt 25,35ff?

Jeg ser det ikke som mitt kall denne dagen å opptre som anklager eller foregripe dommens dag. Jeg skal ikke gi dårlig samvittighet, men peke på mulighetene: Se, vi har fått talenter, hvordan skal vi bruke dem den tiden vi har igjen? Se, vi har medmennesker rundt oss som trenger vår kjærlighet, hvem er de og hva kan vi gjøre? Ut fra disse spørsmålsstillingene kan vi som fellesskap begynne å tenke både misjon og diakoni. Styrken som kristne er at vi tross alt er lemmer på samme tre. Om dommen er individuell, så er redningen å finne i at vi møter utfordringene sammen og støtter hverandre i å gjøre det rette.

Til slutt en historie om en som hadde grepet både alvoret og gleden i dommens dag: Peder Hagen het en gammel mann som døde i 1999. Jeg forrettet i begravelsen. Familien fortalte en historie som det er vanskelig å glemme, og det hender jeg tar den fram og forteller den videre til mennesker som frykter døden og det som kommer etterpå. Tre måneder før sin død, ble

Peder innlagt på sykehuset. Det ble tatt en del prøver. En natt så han i et syn en kvinne komme inn til ham. Var det moren? Det lignet. Hun tok ham med seg ut til et ventende fartøy hvor det også var mange andre mennesker, alle med ledsagere. Fartøyet tok av, og etter en tid landet det på en grønn eng. Blant frukttrær av mange slag var det dekket et langbord hvor alle fikk sette seg og spise. Så steg det opp en høyde et stykke unna. Der sto to skikkelser. Peder forstod umiddelbart at det var Gud Fader og Jesus. Så måtte hver enkelt gå fram til de to. Da turen kom til Peder, hadde han et ark i hånden. Han skjønte at på den var alle hans synder skrevet ned. Arket måtte han gi til Jesus. Men istedenfor å lese arket, krøllet Jesus det sammen og kastet det. Peder var frikjent! Han kjente en sterk glede ved å være der han var, men så var han plutselig tilbake på sykehuset. Morgen etter fortalte legene hva de hadde funnet, og at han ikke kunne regne med å leve lenger enn tre måneder. Peder fikk reise hjem, men han brukte tiden godt: Han tok for seg hvert av de seks voksne barna, samt alle andre som kom på besøk. Det var mange som kom for å ta farvel med ham, og alle fikk høre fortellingen hans og oppfattet det samme: At døden var ingenting å frykte. Peder så med glede fram mot dagen da han skulle tilbake til det fantastiske stedet han hadde fått oppleve. Dette var det om å gjøre å fortelle til så mange som mulig den tiden han hadde igjen.

I påvente av Menneskesønnens gjenkomst, la oss bruke vi vår tid og våre muligheter til å skape gode forventninger, følge Jesus og gjøre hans vilje.

Til salmeseddelen

Alvor og glede går hånd i hånd på Domsøndagen. Alvoret ligger i hvordan vi møter vår neste; NoS 707 og 714, og hvordan vi forvalter våre talenter; NoS 715 og 716. Gleden bryter inn i alvoret når dagen kommer; NoS 256 og 259:

*Herre, når din time kommer,
åpenbar du ditt rike,
og i klarhet får vi skue
alt det skapte, frigiort, fullendt!
Vi skal se deg som du er!*

ASTRID SÆTRANG MORVIK
Kapellan i Lunner

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

TILSETTINGER

Agder og Telemark bispedømme

Tilsetting av sokneprest i Tveit sokn i Kristiansand domprosti:

Agder og Telemark bispedømmeråd har i møte 22. august tilsatt Theis Salvesen som sokneprest i Tveit sokn i Kristiansand domprosti.

Theis Salvesen har bekreftet at han tar i mot stillingen.

INSTITUTT FOR SJELESORG, MODUM BAD

Ledig ettårig
utdannelses-stilling
og
stipendiat-stilling
2007/2008

www.sjelesorg.no

LEDIGE STILLINGER

Oslo bispedømme

Sokneprest i Nordre Aker prosti med Torshov sokn som tjenestested.

Stillingen som sokneprest i Nordre Aker prosti med Torshov sokn som tjenestested er ledig.

Soknepresten må påregne å kunne pålegges andre tjenester i prostiet. I en 3-årsperiode er stillingen også tillagt ansvaret med å lede og koordinere kirkens arbeid i Nydalen-området.

Nordre Aker prosti består av 8 sokn og favner vidt i forhold til type av menighet og utfordringer for kirken i byen. Det er samarbeid over soknegrensene om konfirmanter, enkelte diakonale tiltak og enkelte gudstjenester. Nye tjenesteordninger vil åpne for en videre utvikling.

Torshov sokn ligger i den nord-østre delen av Oslo og omfatter Torshov, Sandaker og Søndre Åsen. Folketallet er ca 11 800, hvorav 8 700 er medlemmer i Den norske kirke.

Torshov kirke er en vakker og praktisk arbeidskirke. Den er bygget i 1958 og har 400 sitteplasser. Tilstøtende menighetssal og kapell utgjør ytterligere 300 sitteplasser. I kirken er det et stort felleskontor og fem mindre kontorer og samtalerom. Det er dagligstue med

kjøkken og menighetsbarnehage i underetasjen.

Gjennom hele uken er det mange aktiviteter på gang. Menigheten har barnekor, barneklubb, søndagsskole og ungdomsklubb. Det drives arbeid og grupper for voksne og eldre. Mange av disse arrangementene har en sterk sosial og diakonal profilering. Lokale kor og musikere deltar i arbeidet med å berike menighetens gudstjeneste og kulturarbeid.

Innenfor menigheten ligger Sandaker videregående skole. Institusjonene Ragna Ringdals dagsenter og Åsen voksenopplæringsenter arbeider med mennesker med psykisk utviklingshemming. Lilleborg barneskole betjenes av prestene i Torshov prestegjeld. Det er også utfordringer knyttet til sykehjem i bydelen. Det forholdsvis mange kommunale boliger i området.

Det er særlig tre store utfordringer i menigheten.

- I Sagene bydel har det de siste årene vært en betydelig utbygging og fortetting. Det er forventet en sterk befolkningsvekst de neste årene parallelt med at mobiliteten trolig vil forsette å være svært høy i området. Utbyggingen med senter i Nydalen berører menighetene Torshov, Sagene, Grefsen, Nordberg og Bakkehaugen). Det er en stor utfordring for kirken til å tenke i nye baner om kirkelig nærvær og betjening.
- Det forventes store demografiske endringer i menigheten de neste årene. Utbyggingen i bydelen gjør at man venter en stor tilflytning av unge og barnefamilier. Dette betyr også at det forventes et engasjement for gudstjenestearbeidet i en tid med stadig flere døpte og mange barn som deltakere. Samtidig med denne endringen vil også gamle Torshov bestå.
- Torshov menighet er et område av byen hvor kontrastene er store. Menneskers psykiske og sosiale nød kaller på kirkens omsorg. Menigheten ønsker å være tilstede i og for lokalmiljøet og satser mye ressurser, tid og arbeid på diakoni. Vi ønsker at den diakonale tankegangen skal være en del av hele vårt arbeid, og ønsker å gå inn i det med både faglig tyngde og

bruk av frivillig engasjement. I en bydel med store sosiale utfordringer gir denne satsningen mening.

Torshov menighet ønsker å være en åpen og inkluderende folkekirke med bred kontaktflate. Menigheten har et nært samarbeid med ulike instanser i bydelen. Det er ønskelig at soknepresten har vilje og evne til å opprettholde og utvikle en stor og allsidig kontaktflate mellom kirke og nærmiljø.

Vi søker etter en sokneprest som:

- har evnen til samarbeid og helhetstenkning
- har pågangsmot og lyst til å utvikle Torshov menighet videre
- har ledererfaring og kan inspirere til engasjement og medarbeiderskap
- som har glede i samarbeid og kan bygge gode fellesskap
- som har erfaring med å jobbe i team - både tilsatte og frivillige
- har interesse for å utvikle gode gudstjenester med livsnær forkynnelse
- har lyst og evne til å ta del i en helhetlig kirkelig strategisk utviklingsprosess i storbyen Oslo

Staben består av menighetsforvalter, sokneprest, kapellan, soknediakon, organist og kirke-tjener, samt de ansatte i barnehagen.

Kommunikasjonsforholdene er gode og det er korte avstander innenfor soknet.

Målformen er bokmål.

Det følger ikke tjenestebolig med stillingen.

Oslo bispedømmeråd har en målsetting om flere kvinner i ledende stillinger. Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lønnes i kode 0930 - sokneprest i lønnspenntet l.tr. 51 - 63. Pensjonsinnskudd i Statens pensjonskasse. Godtgjørelser etter gjeldende satser.

Søknad med CV, referanser og kopi av vitnemål og attester må være Oslo bispedømme i hende *innen 13. oktober 2006*.

Borg bispedømme

Kapellan/Ungdomsprest i Sarpsborg Prosti i Borg bispedømme med tjenestested Tune, Greåker, Holleby og Solli sokn.

Tune, Greåker, Holleby og Solli sokn utgjør nordvestre del av Sarpsborg kommune, som til nå har utgjort prestegjeldene Tune og Greåker. Utlysningen av kapellan/ungdomspreststillingen er et resultat av nyorganisering av prestedtjenesten i de to tidligere prestegjeldene.

Hvert sokn har eget kirkebygg med regelmessige gudstjenester. Tune og Greåker sokn har henholdsvis ca. 6000 og 6700, mens Holleby og Solli sokn har henholdsvis ca. 800 og 700 medlemmer.

Området betjenes av fire prester, kateket, diakon, daglig leder og sekretær og dessuten kantorer og organister, klokkere og kirketjenere. De fire samarbeidende sokn har felles kontorer i Tune rådhus sammen med Sarpsborg sokn, kirkevergekontoret og prosten.

Det er fire større og en mindre barneskole, to ungdomsskoler, en videregående skole innenfor soknenes grenser. Det finnes også et høyskolemiljø her. Innenfor området finnes det flere bedehus knyttet til ulike organisasjoner. Ved noen av disse bedehusene finnes det et godt utbygd barne- og ungdomsarbeid.

De tre øvrige prestene deler ansvaret for det tradisjonelle menighetsbyggende arbeidet, sitter i menighetsråd og forretter ved begravelser/bisettelser og vigslar (tjenesteuker). Kapellan/ungdomspresten tjenestegjør for alle de fire samarbeidende sokn. Soknene skal i forbindelse med nyorganisering og tilsetning av kapellan/ungdomsprest opprette en felles styringsgruppe for konfirmant- og ungdomsarbeidet. Kapellan/ungdomsprest og kateket har sete i denne styringsgruppa. Kapellan/ungdomspresten samarbeider med kateketen om konfirmant- og ungdomsarbeidet i soknene.

Kapellan/ungdomspresten går inn i ordinær gudstjenesteturnus sammen med de andre prestene, med et særlig ansvar for å tilrettelegge gudstjenester for og med ungdommer. De fire prestene har alle prosten som sin nærmeste overordnede.

Ungdomsprestens særlige arbeidsområder vil være:

- Konfirmantarbeid
- Gudstjenestearbeid, med fokus på gudstjenester for og med ungdom
- Ledertrening og rekruttering i ungdomsarbeidet
- Samarbeid med lokalt ungdomsarbeid i og utenfor kirken

Vi søker etter en prest med gode samarbeidsevner, erfaring innen ungdomsarbeid og ledertrening, som kommuniserer godt med dagens ungdom, har god kjennskap til ungdomskulturen og arbeider ut fra et bredt folkekirkeperspektiv.

Stillingen lyses ut uten bolig.

Målform i kirke og skole er bokmål.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lyses ut i lønsspenn 44-50.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetning skjer i henhold til gjeldende regelverk. Stillingsinnehaver må forholde seg til de endringer som måtte komme som følge av tjenesteordning for menighetsprester.

Nærmere opplysninger fås hos prosten i Sarpsborg prosti, tlf. 69 11 68 25 eller på Borg bispedømmekontor, tlf. 69 30 79 00.

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester, må være Borg bispedømmeråd, Postboks 403, 1601 Fredrikstad i hende innen 20.10. 2006.

Borg bispedømme

Sokneprest i Follo prosti i Borg bispedømme med tjenestested Langhus sokn.

Langhus og Siggerud sokn omfatter nordre del av Ski kommune og grenser mot Oslo og Oppgård i nord og Enebakk i øst. Soknene utgjør ca halvparten av Ski kommune og Ski fellesrådsområde. Siggerud har et samlet folketall på ca 3.000 og Langhus ca 11.000. Langhus har innslag av blokk- og rekkehus-bebyggelse. Det har der vært omfattende utbygging de senere år, og denne fortsetter. På Siggerud er bebyggelsen hovedsakelig fra 60- og 70- årene med mest rekkehus og eneboliger.

Langhus sokn har 3 barneskoler med til sammen 1.190 elever (Langhus 424, Vevelstadåsen 288 og Bøleråsen 478) og en ungdomsskole med 526 elever. Siggerud sokn har en kombinert barne- og ungdomsskole med til sammen 368 elever. Til sammen går det 750 barn i barnehage i Langhus og Siggerud. På Langhus ligger Langhus bo- og service-senter med sykehjem og omsorgsboliger. Nærmeste sykehus er Ski sykehus som betjenes av egen prest.

Befolkningen er relativt ung, og det er aktive lokalmiljøer, bl.a. med idrettslag som aktiviserer mange barn og unge. Det er rike muligheter for friluftsliv både sommer og vinter i nærområdene, ved Oslofjorden og i Østmarka og god kommunikasjon til Oslo.

De to soknene har hver sin kirke. Avstanden mellom kirkene er 7km. I skolens sommerferie er det én gudstjeneste i en av kirkene etter fastlagt turnus. Ca 8 ganger i året har gudstjenesten på Siggerud vært lagt til kveldstid og da som Taizé-gudstjeneste. Siggerud har en velholdt tømmerkirke fra 1905 med en anvendelig kirkestue i umiddelbar nærhet. Kontorene ligger i Langhus kirke som er en moderne arbeidskirke fra 1975 sentralt plassert ved Langhus Nærcenter. Kirkens lokaler brukes flittig både til menighetens eget arbeid og av andre grupper. Kontorene er godt utstyrt med moderne dataløsninger og mobiltelefoni. Det investeres for tiden betydelige midler i oppussing av Langhus kirke.

Langhus sokn og Siggerud sokn samarbeider om flere oppgaver. Soknene betjenes av to

prester, daglig leder og menighetspedagog i 100% stillinger. Langhus sokn har kontor i 100% stilling som når det gjelder kirkelige handlinger tjenestegjør i hele fellesrådsområdet. Siggerud sokn har organist i 33% stilling. Langhus menighetsråd lønner gjennom givertjeneste egen menighetsprest i 100% stilling som har hovedansvar for ungdomsarbeidet. De ansatte har ukentlige stabsmøter. Prestene fordeler arbeidet etter turnus med tjenesteuke og veksler på å ha gudstjenester i de to kirkene og ukentlig andakt på Langhus bo- og servicesenter. Prestene deltar aktivt i konfirmantarbeidet. Det er senterprest-tjeneste en gang i uken på Ski Storsenter der prestene i Langhus, Siggerud, Ski og Kråkstad deltar etter turnus. Årsstatistikken for 2005 viser følgende tall (med tallene fra Siggerud i parentes): Dåp i soknet: 66 (42), konfirmanter 119 (17), vielser: 13 (5) og gravferd 33 (19).

Det er gode kollegaforhold i prostiet med ukentlige samlinger for prestene.

Soknepresten bor på Langhus og møter i Langhus menighetsråd. Langhus menighet er en aktiv menighet med mange frivillige. Menigheten har voksenkor ("Sangeriet"), Ten-Sing, ungdomskvelder, KRIK, lederopplæring, barnekor og søndagsskole. Det arrangeres formiddagstreff for pensjonister.

Soknepresten er kontaktperson for barne-skolene på Langhus. Både Langhus og Siggerud menigheter har fått trosopplæringsmidler og holder gjentatte kurs i babysang. Menighetsrådet har utarbeidet strategiplan for perioden 2006 - 2009. Det er ønskelig at soknepresten har gode lederegenskaper og gode evner til samarbeid.

Det gjøres oppmerksom på at to preste-stillinger på Langhus og Siggerud er under utlysning samtidig. Det vises derfor til utlysningsteksten også for den andre preste-stillingen.

Målform i kirke og skole er bokmål.

Til stillingen hører en moderne frittliggende enebolig fra 1980 på 210m² med høy standard. Underetasje består av entre, hall, kjellerstue, kontor, boder, vaskerom og toalett. Hovedetasje består av stor stue med utgang til hage, kjøkken, bad og 3 soverom. Det er garasje i

boligen. Boligen har hage og ligger i et rolig boligstrøk med gangavstand til tog fra Vevelstad eller Oppedgård stasjon med 25 min. reisetid til Oslo S.

Presten har plikt til å bo i boligen som stilles til rådighet. Boligen er tjenestebolig i henhold til husleielovens §11-3. Dette gir leieren færre rettigheter enn ved leie av annen bolig.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lyses ut i stillingskode 0930, sokneprest.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetting skjer i henhold til gjeldende regelverk. Stillingsinnehaver må forholde seg til de endringer som måtte komme som følge av tjenesteordning for menighetsprester.

Arbeidet med implementering av ny tjenesteordning er i gang i prostiet, og det vil bli utarbeidet nye arbeidsfordelingsplaner for prestene i hele fellestrådsområdet, og den som tilsettes må tilpasse seg dette. Soknepresten med tjenestested Langhus vil bli tillagt en koordinerende funksjon for prestetjenesten i Langhus og Siggerud sokn.

Nærmere opplysninger om stillingene fåes på Borg bispedømmekontor, tlf. 69307900, hos prost Knut Lein tlf. 64962340 eller ved Langhus menighetskontor tlf. 40002888.

Se også menighetenes hjemmesider: www.siggerudkirke.no; www.langhuskirke.no; og ungdomsarbeidets side www.blessed.no

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester må være Borg bispedømmeråd, postboks 403, 1601 Fredrikstad, i hende innen 20. oktober 2006.

Borg bispedømme

Kapellan i Follo prosti i Borg bispedømme med tjenestested Nesodden, Gjøfjell og Skoklefall sokn.

Det er ledig stillingen som kapellan i Nesodden, Gjøfjell og Skoklefall sokn som omfatter Nesodden kommune og fellestrådsdistrikt. Kommunen ligger vakkert til på en halvøy i Oslofjorden. Kjøretiden til Oslo er ca 45 min. De fleste bruker imidlertid båten som tar ca. 20 minutter og har hyppige avganger. Kjøring til Ski sentrum tar ca. 35 minutter.

Kommunen har ca. 16.000 innbyggere. Av disse er ca 12.900 medlemmer i Den norske kirke. Storparten av befolkningen arbeider utenfor kommunen. Om sommeren øker folketallet betydelig. Forholdene ligger godt til rette for et variert friluftsliv både sommer og vinter.

I Nesodden sokn bor det ca. 3.000 mennesker. Kirken er fra 1100-tallet og har 130 sitteplasser. Gjennomsnittlig gudstjenestedeltakelse er 104.

I Gjøfjell sokn som ligger på Fagerstrand, bor det også ca 3.000 mennesker. Kirken der er fra 1901 og har 250 sitteplasser. Gjennomsnittlig frammøte er 86.

I Skoklefall bor det mer enn 10.000 mennesker, og menigheten har en liten tømmerkirke fra 1936 med 120 sitteplasser. Gjennomsnittet til gudstjeneste er 97.

Som en forsøksordning er menighetsrådene i Nesodden og Gjøfjell slått sammen til ett menighetsråd. Skoklefall har eget menighetsråd. Det er menighetshus i alle sogn.

I 2005 har det vært 129 dåp, 121 konfirmerte, 20 vigslar og 83 gravferder.

Menighetene betjenes av sokneprest, to kapellaner, kirkeverge, sekretær, kontorarbeider (30%), kantor (60%), organist (30%) og kirketjenere (60% og 30%). Ungdomsarbeider i 100% stilling lønnes ved hjelp av innsamlede midler. Høsten 2006 ble prosjektleder for trosopplæringsprosjekt i henhold til trosopplæringsreformen ansatt i 100% stilling.

Det er gudstjeneste hver søndag i Skoklefall og - som hovedregel - annenhver søndag i de to andre kirkene. Tjenesteuker, gudstjenester og andre kirkelige handlinger deles mellom

prestene etter en fast turnus. Det ligger til rette for arbeid med alternative gudstjenesteformer. Kapellanen har alle de tre menighetene som sitt arbeidsfelt.

Til stillingen ligger det et spesielt ansvar for barne- og ungdomsarbeidet i samarbeid med ungdomsarbeideren, prosjektleder i trosopplæringsprosjektet og frivillige medarbeidere. Kapellanen har i samarbeid med de overnevnte, et særskilt ansvar for ungdomsgudstjenestene, for planlegging og gjennomføring av konfirmantopplegg og for det generelle ungdomsarbeidet. Erfaringene med leiararbeid er gode. Kapellanen er medlem av styringsgruppen for ungdomsarbeidet og trosopplæringsprosjektet og sitter i prosjektgruppen som har ansvar for den daglige driften av prosjektet og integreringen av prosjektet i menighetsarbeidet. Trosopplæringsprosjektet på Nesodden ble iverksatt fra høsten 2006. Prosjektet heter ACTION og er rettet mot aldersgruppene 10-18 år. Profilen er trosopplæring med fokus på friluftsliv, miljø, rettferd og forbruk.

Barnearbeidet drives i hovedsak i samarbeid med frivillige medarbeidere.

Det er 11 skoler i kommunen: 6 barneskoler, 3 ungdomsskoler, videregående skole og Rudolf Steinerskole. Prestene deler ansvaret for skolene mellom seg. Det er også et nært forhold til flere av kommunenes barnehager. Prestene deler på å ha ukentlig andakt på alders- og sykehjemmet. I kommunen ligger også Sunnaas sykehus som betjenes av to egne sykehusprester i 50% stillinger.

Nesodden er en kommune i vekst og med ung befolkning. Dette fører til mange utfordringer for våre menigheter i forhold til barne- og ungdomsarbeidet og i forhold til de mange familiene som kommer i kontakt med kirken i forbindelse med dåp og konfirmasjon. Menighetene er i vekst og kirkesøkningen økende. Det arbeides for tiden med "Naturlig Menighetsutvikling" i Skoklefall menighet, og dette er blitt positivt mottatt.

Det er et nært samarbeid med Misjonskirken, Pinsekirken og Den katolske kirke både med gudstjenester, Alpha kurs og andre felles arrangementer.

Av barne- og ungdomsarbeid finnes søndagsskole (Skoklefall og Gjøfjell), familie-

kor (Skoklefall), klubb for 5. - 8. klassinger (Gjøfjell), KRIK og lederkurs for ungdom.

Vi søker etter en person som kommuniserer godt, som både kan samarbeide og ta selvstendig initiativ. Det er også viktig at vedkommende ser sammenhengen mellom å satse på en åpen folkekirke og å bygge menighetenes åndelige liv innenfra. Stillingen innebærer mye teamarbeid.

Det hører ikke egen bolig til stillingen.

Målform i kirke og skole er bokmål.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Stillingen lyses ut i stillingskode 0922, kapellan i lønsspenn 44-50.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetning skjer i henhold til gjeldende regelverk. Stillingsinnehaver må forholde seg til de endringer som måtte komme som følge av tjenesteordning for menighetsprester.

Nærmere opplysninger fås på Borg bispedømmekontor, tlf. 69307900, hos prost Knut Lein, tlf. 64962340 eller ved henvendelse til sokneprest, tlf. 66965820 eller kapellan, tlf. 66965825.

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester, må være Borg bispedømmeråd, Postboks 403, 1601 Fredrikstad i hende innen 20. oktober 2006.

Borg bispedømme

Sokneprest i Follo prosti i Borg bispedømme med tjenestested Siggerud sokn.

Siggerud og Langhus sokn omfatter nordre del av Ski kommune og grenser mot Oslo og Oppegård i nord og Enebakk i øst. Soknene utgjør ca halvparten av Ski kommune og Ski felleradsområde. Siggerud har et samlet folketall på ca 3.000 og Langhus ca 11.000. Langhus har innslag av blokk- og rekkehusbebyggelse. Det har der vært omfattende ut-

bygging de senere år og denne fortsetter. På Siggerud er bebyggelsen hovedsakelig fra 60- og 70- årene med mest rekkehus og eneboliger.

Langhus sokn har 3 barneskoler med til sammen 1.190 elever (Langhus 424, Vevelstadåsen 288 og Bøleråsen 478) og en ungdomsskole med 526 elever. Siggerud sokn har en kombinert barne- og ungdomsskole med til sammen 368 elever. Til sammen går det 750 barn i barnehage i Langhus og Siggerud. På Langhus ligger Langhus bo- og servicesenter med sykehjem og omsorgsboliger. Nærmeste sykehus er Ski sykehus som betjenes av egen prest.

Befolkningen er relativt ung, og det er aktive lokalmiljøer, bl.a. med idrettslag som aktiviserer mange barn og unge. Det er rike muligheter for friluftsliv både sommer og vinter i nærområdene, ved Oslofjorden og i Østmarka og god kommunikasjon til Oslo.

De to soknene har hver sin kirke. Avstanden mellom kirkene er 7km. I skolens sommerferie er det én gudstjeneste i en av kirkene etter fastlagt turnus. Ca 8 ganger i året har gudstjenesten på Siggerud vært lagt til kveldstid og da som Taizé-gudstjeneste. Siggerud har en velholdt tømmerkirke fra 1905 med en anvendelig kirkestue i umiddelbar nærhet. Kontorene ligger i Langhus kirke som er en moderne arbeidskirke fra 1975 sentralt plassert ved Langhus Nærsenter. Kirkens lokaler brukes flittig både til menighetens eget arbeid og av andre grupper. Kontorene er godt utstyrt med moderne dataløsninger og mobiltelefoner. Det investeres for tiden betydelige midler i oppussing av Langhus kirke.

Soknene betjenes av to prester, daglig leder og menighetspedagog i 100% stillinger. Langhus sokn har kontor i 100% stilling som når det gjelder kirkelige handlinger tjenestegjør i hele fellesrådsdistriktet. Siggerud sokn har organist i 33% stilling. Langhus menighetsråd lønner gjennom givertjeneste egen menighetsprest i 100% stilling som har hovedansvar for ungdomsarbeidet. De ansatte har ukentlige stabsmøter. Prestene fordeler arbeidet etter turnus med tjenesteuker og veksler på å ha gudstjenester i de to kirkene og ukentlig andakt på Langhus bo- og servicesenter. Prestene deltar aktivt i konfirmand-

arbeidet. Det er senterprest-tjeneste en gang i uken på Ski Storsenter der prestene i Langhus, Siggerud, Ski og Kråkstad deltar etter turnus. Årsstatistikken for 2005 viser følgende tall (med tallene fra Siggerud i parentes): Dåp i soknet: 66 (42), konfirmanter 119 (17), vielser: 13 (5) og gravferd 33 (19).

Det er gode kollegaforhold i prostiet med ukentlige samlinger for prestene.

Soknepresten som bor på Siggerud, har hovedansvaret for arbeidet der og møter i Siggerud menighetsråd. Vedkommende tar også del i arbeidet i Langhus sokn sammen med de øvrige ansatte og er kontaktperson for Haugjordet ungdomsskole og Siggerud skole. Det forventes at den som tilsettes engasjerer seg spesielt i barne- og ungdomsarbeidet på Siggerud. Det drives i dag en Narniaklubb fra 5. klasse og to barnekor: Jubelgjengen (3-7 år) og SingSang (2.- 7. klasse). Både Langhus og Siggerud menigheter har fått trosopplæringsmidler og holder gjentatte kurs i babysang. Det arrangeres formiddagstreff for pensjonister.

Det gjøres oppmerksom på at to prestestillinger på Langhus og Siggerud er under utlysning samtidig. Det vises derfor til utlysningsteksten også for den andre prestestillingen.

Målform i kirke og skole er bokmål.

Til stillingen hører bolig som ligger like ved Siggerud kirke i barnevennlige omgivelser og med kort avstand til skole, butikk og andre servicetilbud. Boligen er en frittliggende enebolig bygget i 1979 med grunnflate på 111 m² i to plan. 1. etasje består av entré, stue, kjøkken, toalett og to kontorrom. Underetasjen har 5 soverom, vaskerom, toalett og bad pluss boder. Boligen har frittstående garasje. Fra Siggerud til Oslo Sentrum er det 18 km og god offentlig kommunikasjon.

Presten har plikt til å bo i boligen som stilles til rådighet. Boligen er tjenestebolig i henhold til husleielovens §11-3. Dette gir leieren færre rettigheter enn ved leie av annen bolig.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lyses ut i stillingskode 0930, sokneprest.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetting skjer i henhold til gjeldende regelverk. Stillingsinnehaver må forholde seg til de endringer som måtte komme som følge av tjenesteordning for menighetsprester.

Nytt tjenstedistrikt og tjenestested forutsetter godkjenning i Borg bispedømmeråd.

Arbeidet med implementering av ny tjensteordning er i gang i prostiet, og det vil bli utarbeidet nye arbeidsfordelingsplaner for prestene i hele fellesrådsområdet, og den som tilsettes må tilpasse seg dette. Soknepresten med tjenestested Langhus vil bli tillagt en koordinerende funksjon for prestatjenesten i Langhus og Siggerud sokn.

Nærmere opplysninger om stillingene fåes på Borg bispedømmekontor, tlf. 69307900, hos prost Knut Lein tlf. 64962340 eller ved Langhus menighetskontor tlf. 40002888.

Se også menighetenes hjemmesider: www.siggerudkirke.no; www.langhuskirke.no og ungdomsarbeidets side www.blessed.no

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester må være Borg bispedømmeråd, postboks 403, 1601 Fredrikstad, i hende *innen 20. oktober 2006*.

Borg bispedømme

Kapellan i Nedre Romerike prosti i Borg bispedømme med tjenestested Lillestrøm sokn.

Lillestrøm prestegjeld ligger 20 km nordøst for Oslo og er ca. 5 km² stort. Innbyggertallet i Lillestrøm by er ca 12000. P.g.a. utstrakt utbygging er tallet beregnet til å stige betraktelig i løpet av de nærmeste årene. Medlemstallet i Den norske kirke er 9371 (tilh. 9696). Lillestrøm er en forretnings- og industriby med et rikt kulturtilbud og varierte utdanningsinstitusjoner. Prestegjeldet er ett sokn.

Lillestrøm har en stor kirke med sentral plassering midt i byen. Den er fra 1935 og har 600 sitteplasser. Med sitt nye orgel er den et

yndet konsertlokale. En tilstøtende menighets-sal har plass til ca. 80. I underetasjen er det et kjellerrom som kan brukes i barne- og ungdomsarbeidet.

Menighetskontoret ligger i Skedsmo Rådhus, ca 800 m fra kirken. Prestene alternerer om å forrette gudstjenester og kirkelige handlinger og deler prestatjenesten ved Lillestrøm bo- og behandlingshjem og Åråsen bo- og behandlingssenter.

Kremasjoner og begravelser foregår ved Stalsberghagen krematorium og gravlund, ca 3 km fra Lillestrøm kirke, og ved Skedsmo kirke, ca 4 km fra Lillestrøm kirke.

Antallet begravelser ligger på gjennomsnittlig ca 125 pr år og tallet for dåp er ca 70. Menigheten har 70 konfirmanter årlig. Kapellanen er hovedleder for konfirmantarbeidet. I forhold til konfirmantene samarbeider menigheten med de to øvrige menighetene i Skedsmo kommune.

Menighetens visjon er. "Inkluderende Felleskap, betingelsesløs Kjærlighet, Håp for livet og Tro på Kristus". Menigheten har en klar diakonal profil. En viktig samarbeidspartner er nyetablerte Kirkens bymisjon i Lillestrøm som har sin base et steinkast fra kirken. Gudstjenestelivet og trosopplæringen blant barn og unge er viktige satsningsområder. Menigheten har deltatt i gudstjenestefornylsesprosjektet i Borg og driver forsøk med temagudstjenester. Menigheten er også på andre året forsøksmenighet i trosopplæringsreformen. Dette skjer i samarbeid med de to andre menighetene i kommunen og med felles prosjektleder. Andre satsningsområder er menighetsbyggende arbeid av type Alfakurs og nådegavekurs.

Lillestrøm har to barneskoler, en ungdomsskole og to videregående skoler. Kontakten med skolene fordeler prestene seg imellom.

Det tverrkirkelige samarbeidet er godt, likeså samarbeidet med Normisjon som driver arbeid for alle grupper i sine lokaler i Vektergården.

Menigheten betjenes av 2 prester, organist og soknediakon i hele stillinger, kirketjener og ungdomsarbeider i 50% stillinger. De administrative oppgavene ivaretas av en fellesadministrasjon for Skedsmos tre menigheter bestående av daglig leder og tre saksbehandlere.

Menigheten ønsker seg en kapellan som har engasjement for trosopplæring og arbeid med barn og unge.

Målform i kirke og skole er bokmål

Stillingen lyses ut uten bolig.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lyses ut i stillingskode 0922, kapellan i lønsspenn 44-50.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetting skjer i henhold til gjeldende regelverk. Stillingsinnehaver må forholde seg til de endringer som måtte komme som følge av tjenesteordning for menighetsprester.

Nærmere opplysninger fås på Borg bispedømmekontor, tlf. 69307900 eller på Lillestrøm menighetskontor, tlf. 66938190.

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester, må være Borg bispedømmeråd, Postboks 403, 1601 Fredrikstad i hende innen 20.10. 2006.

Nidaros bispedømme

Sokneprest i Strinda prosti med Hoeggen sokn som tjenestested.

Det er ledig stilling som sokneprest med Strinda prosti som tjenestedistrikt og med Hoeggen sokn som tjenestested.

Hoeggen sokn ligger ca 6 km sør for Trondheim sentrum. Geografisk er soknet lite og det er ett prekensted. Antall medlemmer: ca 10 000. Soknepresten har sete i menighetsrådet.

Hoeggen kirke ble vigslet høsten 1997. Kirka er et tjenlig og synlig kirkebygg med kirkestue i tilknytning til kirkerommet, og med menighetskontor, ungdomsrom og møterom i kirkas sokkel.

I hele prostiet er det i tillegg til prosten og prostiprest 11 menighetsprestestillinger.

Kontorsted er Hoeggen kirke. Her er det kontorfellesskap med kapellan, soneleder, diakon, menighetspedagog, menighetssekretær og kirketjener. I menigheten er også tilsatt styrer og assistent i åpen barnehage, og menigheten lønner ungdommer som driver en internettkafé for ungdom.

Begravelser fordeles mellom prestene i tjenesteuker. Menighetens kontor, prester og diakon har kirkelig betjening av Nidarvøll sykehjem. I soknet er det 8 barnehager, to barneskoler og en ungdomsskole. Det foreligger plan for samarbeid med disse.

Statistikk for 2005 viser, innført med nr.: 98 dåp, 13 vigslar, 107 konfirmanter, 84 begravelser og 59 gudstjenester. I gjennomsnitt per gudstjeneste 165 deltakere, 67 til nattverd.

Menighetens gudstjenesteliv preges av god aldersspredning. Det er familiegudstjeneste en gang i måneden, og de øvrige søndagene er det tilbud om søndagsskole. Kirkekaffen er et viktig samlingspunkt etter gudstjenestene. Menighetsrådet har nylig fått utarbeidet en egen rapport om gudstjenesten og med tanker om videre utvikling av gudstjenestelivet.

Menigheten ønsker spesielt å arbeide videre med (satsningsområder):

- Gudstjenestelivet
- Barne- og ungdomsarbeid, bl.a. gjennom ledertreningsarbeid for ungdom i samarbeid med andre menigheter i prostiet, internettkafé, speider og videreutvikling av konfirmantarbeidet.
- Det aktive sang- og musikkarbeidet, som inkluderer to voksenkor, mini- og barne-gospel og TenSing (de to sistnevnte tilknyttet Norges KFUK/KFUM)
- Givertjeneste. Menigheten dekker bl.a. 50% av lønnskostnad for diakon.
- Hyggetreff på dagtid en gang i måneden.
- Videreutvikling av diakoniarbeidet, inkludert besøktjenesten.
- Åpen Barnehage, med åpningstid tre dager per uke
- Oppfølging av frivillige medarbeidere.

Soknepresten er ansvarlig for planlegging av gudstjenestene og koordinering av de andre aktivitetene som stab og menighet deltar i. Vi ønsker å fremme en helhetlig forståelse av menighetens arbeid med basis i satsningsområdene. Dåpskurs/-samtaler og andre

trosopplæringstiltak fordeles mellom menighetspedagog, sokneprest, kapellan og diakon.

Når det gjelder utbyggingen av skoler, barnehager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises til blant annet kommunens hjemmeside: www.trondheim.kommune.no. Ellers vises også til bispedømmets hjemmeside: www.kirke.no/nidaros.

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategisk plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning og kollegastøtteordning. Bispedømmet er IA-virksomhet og vårt mål er å få en balansert alders- og kjønns-sammensetning i sokn/prosti samt legge til rette for mennesker med redusert funksjons-evne.

Det er i dag ikke bolig for soknepresten, men kommunen er innstilt på å anskaffe bolig, noe som vil utløse boplikt. Boligspørsmålet vil i lys av dette bli løst i samarbeid med den som tilsettes.

Målformen i soknet er bokmål og søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- a) Endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenesteordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.
- b) Avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til tjenesteordningen, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran og som:

- ønsker å bruke sine kreative evner i en menighet som har visjoner om å være en synlig og nær kirke i lokalmiljøet
- evner å bidra til gode samarbeidsforhold, trivsel, engasjement og er kontaktskapende
- evner til å jobbe selvstendig og samtidig i fellesskap med kolleger
- har lederegenskaper og evne til strategisk tenkning

Stillingen er plassert i kode 0930 og lønnes i ltr. 51-68. Pensjonsinnskudd. Skyssgodt-

gjøring. Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf. 73539100 eller prostens i Strinda tlf. 72540180.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebispesgården, 7013 Trondheim innen 20. oktober 2006. Attester vil ikke bli returnert.

Hent ny kunnskap
der den skapes

www.ntnu.no/videre

Katastrofe og sorg

Et kurs i profesjonell krise og katastrofehandtering

Kurset tar utgangspunkt i erfaringskunnskap etter flere kjente katastrofer og retter seg mot personer som i sitt arbeide møter mennesker med sterke opplevelser knyttet til dødsfall og ulykker.

Trondheim 7. - 9. november og 6. - 8 desember 2006

7,5 studiepoeng

Søknadsfrist 16. oktober 2006

Se www.ntnu.no/videre

Telefon 73 59 14 33 / 73 59 66 43

E-post videre@adm.ntnu.no

CICERO ev

NTNU VIDERE

Etter- og videreutdanning ved Norges teknisk-
naturvitenskapelige universitet

 NTNU
Det skapende universitet

Ny og aktuell bok fra Luther Forlag

Thor Hesselberg (red.)

KIRKENS FRAMTID – FRAMTIDENS KIRKE DEN MISSIOLOGISKE UTFORDRING I DE NORDISKE FOLKEKIRKER

Kr 175,-

Samling fordrag fra en konferanse med samme tema, arrangert av Oase.

Både Den norske kirke, og folkekirkene i Norden for øvrig, står i dag overfor store utfordringer. Utviklingen på ulike områder i våre samfunn, sosialt, økonomisk og kulturelt, har gjort noe med folks forhold til kirken. Selv om vår tids mennesker ikke synes å være mindre religiøse enn tidligere generasjoner, er oppslutningen om de tradisjonelle gudstjenester i tilbakegang. De ulike statistikker som foreligger kan nok tolkes noe forskjellig, men den generelle trenden kan ikke lenger bagatelliseres eller bortforklares.

Returadresse:
Luther Forlag
Grensen 3
0159 OSLO

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av praktikumsrektor Halvor Nordhaug, rektor Vidar L. Haanes, prost Jan Otto Myrseth og kapellan Sunniva Gylver.

REDAKSJON

Luthersk Kirketidende, v/Eyolf Berg,
Luther Forlag, Grensen 3, 0159 OSLO
Red. sekr.: Eyolf Berg
Tlf. 91 17 65 37
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

LESERINNLEGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk, og kan sendes til ovenstående e-post adresse.

ABONNEMENT, ADRESSEENDRING O.L.:

Luthersk Kirketidende v/Bjørg Gjelsvik,
Bok & Media AS, Grensen 3, 0159 OSLO.
Tlf. 22 00 87 70. Fax. 22 00 87 71.
e-post: bjorg.gjelsvik@bokogmedia.no

Pris kr. 490,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 550,- pr. år.
Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 7 annonsemoduler i LK:

1. *1/2 kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr 375,- +moms
2. *Kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 615,- +moms
3. *Halvside* (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 1090,- +moms
4. *Halvside* (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 1090,- +moms
5. *3/4 side* (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr 1700,- +moms
6. *Helside* (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 1940,- +moms
7. *Dobbelside* (Høyde 177 mm, bredde 2x127 mm) kr. 3500,- + moms.

ISSN 0332-5431

